

Lovforslag nr. L 150. Fremsat den 7. februar 2007 af justitsministeren (Lene Espersen)

Forslag

til

Lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter og konkursloven

(Visse ændringer af regler om forenklet inkassoproses, forbud mod mobiltelefoner m.v. i retslokaler og ophævelse af regler om rettergangsbøder)

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1001 af 5. oktober 2006, som ændret ved lov nr. 1561 af 20. december 2006, § 11 i lov nr. 1563 af 20. december 2006 og lov nr. 1564 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 32, stk. 1, indsættes efter 1. pkt.:

»Det er endvidere forbudt under retsmøder at transmittere tekst, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette.«

2. I § 32, stk. 1, 4. pkt., som bliver 5. pkt., indsættes efter »afgørelse«: »efter 1. og 4. pkt.«.

3. I § 32 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Retten kan på ethvert tidspunkt forbyde, at apparater, der kan optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøder.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

4. I § 32 b, stk. 1, ændres »§ 32, stk. 1, 1. og 2. pkt.« til: »§ 32, stk. 1, 1.-3. pkt.« og »§ 32, stk. 1, 3. pkt.« til: »§ 32, stk. 1, 4. pkt., og stk. 3«.

5. I § 151, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »§§ 32, stk. 1«: »og 3«.

6. I § 151 udgår i stk. 2 »og kan endvidere ved en kendelse, der afsiges straks, pålægge straf af bøder«, og stk. 3 ophæves.

Stk. 4 bliver herefter stk. 3.

7. I § 477 a indsættes som stk. 2:

»Stk. 2. Er der angivet flere skyldnere i samme betalingspåkrav, anvendes reglerne i §§ 477 d-477 f for hver skyldner for sig.«

8. I § 477 b, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »22«: »og 23«.

9. I § 477 b, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »stk. 1«: », og stk. 2, 1. pkt.«.

10. § 477 b, stk. 3, nr. 3-5, ophæves, og i stedet indsættes:

»3) fordringshaverens krav og

4) en kort fremstilling af de faktiske og retlige omstændigheder, hvorpå kravet støttes.«

11. I § 477 b, stk. 4, nr. 1, og § 477 d, stk. 1, indsættes efter »§ 490«: »eller konkurslovens §§ 16, 16 a, 31, 171 eller 207«.

12. I § 477 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »fordringshaveren«: », jf. dog stk. 3«.

13. I § 477 c indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Fremgår det af det foreliggende, hvilken fogedret der er kompetent, kan der i stedet for afvisning ske henvisning til denne fogedret.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

14. I § 477 d, stk. 1, indsættes efter »lader betalingspåkravet«: »vedhæftet den i stk. 3 nævnte vejledning«.

15. I § 477 d indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Domstolsstyrelsen udarbejder en vejledning til skyldneren om retsvirkningerne af betalingspåkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser.«

16. I § 501, *stk. 3, nr. 4*, ændres »§ 1, *stk. 2-4*,« til: »§ 3«.

17. *Overskriften til fjerde bog, ottende afsnit*, affattes således:

»Ottende afsnit. Sagsomkostninger m.v. i straffesager«.

18. *Overskriften til kapitel 92* affattes således:

»Kapitel 92

Offentlig omtale m.v. af straffesager«.

19. §§ 1015 og 1016 ophæves.

§ 2

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 8. september 2006, som ændret ved § 7 i lov nr. 539 af 8. juni 2006 og § 12 i lov nr. 1563 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

1. I § 15 a, *stk. 4, 2. pkt.*, indsættes efter »§ 16, *stk. 6*: », medmindre der indledes retssagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 477 f, 1. pkt.«.

2. I § 15 a, *stk. 4, 3. pkt.*, indsættes efter »100 kr.«: », medmindre der har været iværksat tvangsfuldbyrdelse i medfør af retsplejelovens §

477 e, *stk. 2, 2. pkt.*, uden at der har været tale om et tilfælde som nævnt i § 16, *stk. 6*.«.

3. I § 15 a, *stk. 5*, indsættes efter »§ 490«: »eller konkurslovens §§ 16, 16 a, 31, 171 eller 207«.

§ 3

I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 118 af 4. februar 1997, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændring:

1. § 141, *stk. 3*, affattes således:

»*Stk. 3.* Er skyldneren på fristdagen eller senere blevet dømt som udebleven, kan boet kræve sagen genoptaget, når boet skriftligt indgiver anmodning herom til retten inden 4 uger efter, at boet blev bekendt med dommen. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når et betalingspåkrav på fristdagen eller senere har fået påtegning efter retsplejelovens § 477 e, *stk. 2, 1. pkt.*«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2007.

Stk. 2. Lovens § 1, nr. 7-15, og § 2 finder anvendelse på betalingspåkrav, der indleveres til retten efter lovens ikrafttræden.

Stk. 3. Lovens § 3 finder anvendelse i sager, hvor konkursdekret er afsagt efter lovens ikrafttræden.

§ 5

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, men § 3 kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning og baggrund

1.1. Lovforslaget indeholder nogle mindre justeringer af reglerne om forenklet inkassoprocess (betalingspåkrav) i lyset af de erfaringer, der er opnået i praksis, siden reglerne trådte i kraft den 1. januar 2005.

Ved lov nr. 450 af 9. juni 2004, der trådte i kraft den 1. januar 2005, blev der indført nye regler om forenklet inkassoprocess med det formål at lette inddrivelsen af ubestridte pengekrav. Den forenkledede inkassoprocess, der er valgfri for fordringshaveren, indeholder følgende hovedelementer:

- Fordringshaveren skal indlevere et krav om betaling (betalingspåkrav) til fogedretten. Betalingspåkravet skal indeholde de samme oplysninger som en stævning i en inkassosag (navnlig parternes navne og adresser, kravet og begrundelsen herfor).
- Betalingspåkravet skal (efter fogedrettens indledende kontrol) forkyndes for skyldneren på samme måde som en stævning. Hvis skyldneren ikke kan acceptere kravet, skal skyldneren inden 14 dage skriftligt gøre indsigelse over for fogedretten. Indsigelsen behøver ikke at være nærmere begrundet.
- Hvis skyldneren *ikke* gør indsigelse inden 14 dage, giver fogedretten betalingspåkravet påtegning herom. Fogedretten underretter både fordringshaveren og skyldneren herom. Et betalingspåkrav med påtegning kan tjene som grundlag for tvangsfuldbyrdelse og har samme bindende virkning som en dom. Det kan i betalingspåkravet angives, at sagen skal fortsætte med tvangsfuldbyrdelse uden fornyet anmodning fra fordringshaveren, hvis skyldneren ikke gør indsigelse.
- Hvis skyldneren gør indsigelse inden 14 dage, kan sagen ikke fortsætte som inkassosag. Tvisten må i så fald afgøres under en almindelig civil retssag. Det kan i betalingspåkravet angives, at sagen skal fortsætte med retssagsbehandling

uden fornyet anmodning fra fordringshaveren, hvis skyldneren gør indsigelse.

Der henvises til Folketingstidende 2003-04, tillæg A, side 7492 ff. og 7527 f., tillæg B, side 1925 ff. og 2291 ff., og forhandlingerne, side 8508 ff., 10981 og 11712.

Siden reglerne om forenklet inkassoprocess trådte i kraft, har Domstolsstyrelsen løbende fået tilbagemeldinger fra fogedretterne og brugerne om, hvordan ordningen fungerer i praksis. Domstolsstyrelsen har på grundlag heraf rettet henvendelse til Justitsministeriet med anmodning om visse mindre ændringer af de gældende lovregler.

I overensstemmelse med henvendelsen fra Domstolsstyrelsen foreslås det at justere reglerne om forenklet inkassoprocess navnlig på følgende punkter:

- Der foreslås en udtrykkelig lovregulering af betalingspåkrav med krav mod flere skyldnere (pkt. 2.1).
- Det foreslås, at en fogedret, der ikke er stedligt kompetent til at behandle et betalingspåkrav, skal kunne henvise sagen til den stedligt kompetente fogedret (i stedet for at afvise sagen) (pkt. 2.2).
- Det foreslås, at vejledningen til skyldneren om retsvirkningerne af betalingspåkravet mv. ikke længere skal medtages i den betalingspåkravsblanket, som fordringshaveren indleverer til fogedretten, men i stedet skal vedhæftes betalingspåkravet af fogedretten, før det forkyndes for skyldneren (pkt. 2.3).
- Det foreslås at præcisere reglerne om betaling af retsafgift i tilfælde, hvor betalingspåkravssagen genoptages efter, at betalingspåkravet har fået påtegning om, at skyldneren ikke er fremkommet med indsigelser (pkt. 2.4).

1.2. Formålet med lovforslaget er endvidere at indføre en udtrykkelig regel i retsplejeloven, som giver retten mulighed for at forbyde, at der medbringes mobiltelefoner mv. i lokaler, hvor der afholdes retsmøder, samt at udvide det gældende forbud mod at transmittere billeder og lyd fra retsmøder til også at omfatte transmission af tekst (f.eks. sms-beskeder).

F. t. l. vedr. lov om retsafgifter og konkursloven m.v.

Denne del af lovforslaget bygger på anbefalingerne i rapporten »Ulovlig mobiltelefoni mv. i retssalek«, som er afgivet af en arbejdsgruppe nedsat af Domstolsstyrelsen.

Med lovforslaget foreslås det samtidig at ophæve de tilbageværende regler i retsplejeloven om rettergangs bøder, dvs. retsplejelovens § 151, stk. 2, og § 1015 om rettergangsbøder for henholdsvis fornærmelser mod retten mv. og skødesløs eller forsømmelig adfærd hos forsvarere mv.

2. Ændring af regler om forenklet inkassoproses

2.1. Krav mod flere skyldnere

Retsplejelovens regler om betalingspåkrav indeholder i dag ikke nogen nærmere regulering af, om der i samme betalingspåkrav kan anføres flere skyldnere, eller af sagens behandling i denne situation. Det er antaget i retspraksis, at der kan anføres flere skyldnere i samme betalingspåkrav, hvis den fogedret, som betalingspåkravet indleveres til, er stedligt kompetent i forhold til alle skyldnerne.

Domstolsstyrelsen har anført, at den manglende lovregulering har medført tvivl om retsstillingen, navnlig i tilfælde, hvor skyldnernes forhold er forskellige, eksempelvis fordi de har forskelligt værneting, fordi det kun har været muligt at forkynde for den ene skyldner, eller fordi det kun er den ene skyldner, som er kommet med indsigelser mod kravet eller har anmodet om genoptagelse af sagen.

Justitsministeriet er på denne baggrund enig i, at det vil være hensigtsmæssigt med en udtrykkelig lovregulering af håndteringen af krav mod flere skyldnere i den forenkledte inkassoproses.

Justitsministeriet finder, at der i et betalingspåkrav – ligesom i en stævning – bør kunne anføres flere skyldnere, hvilket som nævnt svarer til, hvad der er antaget i retspraksis i dag.

For at sikre, at der fortsat er tale om en forenklet procesform, bør det være en forudsætning, at betalingspåkravet i sin helhed – dvs. i forhold til alle skyldnerne – opfylder betingelserne med hensyn til beløbsgrænse, værneting mv. i retsplejelovens §§ 477 a og 477 b. Hvis dette ikke er tilfældet, bør betalingspåkravet i sin helhed afvises efter retsplejelovens § 477 c, uanset om manglerne kun vedrører én af skyldnerne. Det bemærkes, at fogedretten efter § 477 c, stk. 2, vil kunne give fordringshaveren en frist til at afhjælpe manglerne, og at en afhjælpning i givet fald også vil kunne bestå i, at den pågældende skyldner udgår af betalingspåkravet.

Efter den indledende kontrol af betalingspåkravet, som fogedretten foretager efter retsplejelovens § 477

c, bør et betalingspåkrav med flere skyldnere behandles særskilt for hver skyldner, i det omfang skyldnernes forhold er forskellige. Det vil ikke være hensigtsmæssigt, at betalingspåkravets behandling og retsvirkninger i forhold til én skyldner skulle være afhængig eksempelvis af, om eller hvornår der sker forkyndelse over for en medskyldner, eller af, om en medskyldner gør indsigelse mod kravet eller anmoder om genoptagelse af sagen.

På denne baggrund foreslås det at indsætte en regel i retsplejeloven om, at hvis der er angivet flere skyldnere i samme betalingspåkrav, skal reglerne i retsplejelovens §§ 477 d-477 f om forkyndelse af betalingspåkravet, indsigelser og genoptagelse mv. anvendes for hver skyldner for sig.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 7 og 8 (forslag til retsplejelovens § 477 a, stk. 2, og § 477 b, stk. 1, pkt.), og bemærkningerne hertil.

2.2. Indlevering af betalingspåkrav til en fogedret, der ikke er stedligt kompetent

Efter gældende ret skal et betalingspåkrav, der indleveres til en fogedret, der ikke er stedligt kompetent, afvises. Der er ikke hjemmel til, at fogedretten i stedet henviser sagen til den stedligt kompetente fogedret. Fordringshaveren må således i givet fald indlevere betalingspåkravet på ny til den rigtige fogedret. Endvidere skal den fogedret, der afviser et betalingspåkrav på grund af manglende stedlig kompetence, i nogle tilfælde tilbagebetale en del af den retsafgift, fordringshaveren har betalt, og fordringshaveren må i givet fald betale igen til den rigtige fogedret.

Domstolsstyrelsen har anført, at denne fremgangsmåde kan forekomme ufleksibel og uhensigtsmæssig for både fogedretterne og brugerne og desuden er ressourcekrævende. Domstolsstyrelsen finder, at der bør indføres hjemmel til, at fogedretten kan henvise et betalingspåkrav til rette værneting.

Justitsministeriet kan tilslutte sig, at der indføres hjemmel til, at fogedretten kan henvise sagen til den stedligt kompetente fogedret.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 13 (forslag til retsplejelovens § 477 c, stk. 3), og bemærkningerne hertil.

2.3. Udformningen af betalingspåkravet

Efter gældende ret skal et betalingspåkrav bl.a. indeholde en vejledning til skyldneren om retsvirkningerne af betalingspåkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser, jf. retsplejelovens § 477 b, stk. 3, nr. 5. Denne vejledning indgår derfor i den betalingspåkravsblanket, som Domstolsstyrelsen har udarbejdet, og som fordrings-

haveren er forpligtet til at anvende, jf. retsplejelovens § 477 b, stk. 5, og bekendtgørelse nr. 1194 af 7. december 2004.

Domstolsstyrelsen har anført, at det er et stort ønske fra både fogedretterne og brugerne, at vejledningen til skyldneren ikke behøver at være integreret del af selve betalingspåkravet (betalingspåkravsblanketten), idet det vil være ressourcebesparende, hvis vejledningen i stedet gives af fogedretten i forbindelse med forkyndelsen af betalingspåkravet for skyldneren.

Justitsministeriet er enig i, at ressourcemæssige hensyn kan tale for, at vejledningen til skyldneren ikke skal være en del af betalingspåkravsblanketten, som fordringshaveren indleverer til fogedretten. Det er således ressourcekrævende for fogedretten at kontrollere, at vejledningens tekst stemmer overens med den blanket, som er udarbejdet af Domstolsstyrelsen.

Heroverfor står imidlertid hensynet til at sikre, at skyldneren modtager fornøden vejledning. Den forenkede inkassoprocess indebærer, at fordringshaverens krav anses for berettiget, hvis skyldneren *ikke* gør indsigelse, dvs. hvis skyldneren forholder sig passiv. Vejledningen til skyldneren er derfor et centralt element i den samlede betalingspåkravsordning, idet den skal sikre, at skyldneren gør indsigelse, hvis fordringshaverens krav ikke er berettiget.

På denne baggrund foreslås det at ændre reglerne om vejledningen til skyldneren, så vejledningen ikke længere skal medtages i betalingspåkravet af fordringshaveren, men i stedet skal vedhæftes betalingspåkravet af fogedretten, før påkravet forkyndes for skyldneren. Hermed tilgodeses de nævnte ressourcemæssige hensyn samtidig med, at det sikres, at vejledningen til skyldneren om retsvirkningerne af betalingspåkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser, fortsat kan opfylde sit formål.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 10, 14 og 15 (forslag til retsplejelovens § 477 b, stk. 3, og § 477 d, stk. 1 og 3), og bemærkningerne hertil.

2.4. Genoptagelse af sagen

Efter gældende ret kan skyldneren inden 4 uger efter, at fogedretten har givet et betalingspåkrav påtegning om, at der ikke er fremkommet indsigelser, ved skriftlig anmodning til fogedretten kræve sagen genoptaget, jf. retsplejelovens § 477 e, stk. 4. Fogedretten kan betinge genoptagelse af, at skyldneren betaler de sagsomkostninger, der er pålagt skyldneren, eller stiller sikkerhed for betalingen.

Domstolsstyrelsen har anført, at fogedretterne håndterer reglerne om genoptagelse forskelligt i prak-

sis, herunder med hensyn til, hvornår genoptagelse bør betinges af sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger, om en for sent indleveret indsigelse skal anses som en anmodning om genoptagelse, hvordan et betalingspåkrav med flere skyldnere skal behandles, hvis kun én af skyldneren anmoder om genoptagelse, samt hvordan sagen skal behandles, hvis skyldneren under en udlægsforretning, hvor retten beklædes af en kontorfoged efter retsplejelovens § 19, stk. 3 (som affattet fra den 1. januar 2007), anmoder om genoptagelse af betalingspåkravssagen. Domstolsstyrelsen har dog samtidig anført, at der er bred enighed om, at der ikke skal kræves sikkerhedsstillelse, når en anmodning om genoptagelse modtages inden for 4-ugers fristen, og om, at en for sent indleveret indsigelse ikke automatisk skal anses for en anmodning om genoptagelse.

Efter Justitsministeriets opfattelse er de nævnte spørgsmål om sikkerhedsstillelse for sagsomkostninger, behandlingen af for sent indleverede indsigelser i forhold til reglerne om genoptagelse og behandlingen af anmodninger om genoptagelse, der fremsættes under en udlægsforretning, bedst egnede til at blive løst gennem fogedretternes og appelinstansernes praksis og gennem den løbende erfaringsudveksling mellem fogedretterne med henblik på at sikre en hensigtsmæssig og ensartet håndtering af sager om betalingspåkrav. Som anført af Domstolsstyrelsen er der endvidere ved at være fastlagt en praksis for så vidt angår spørgsmålet om sikkerhedsstillelse (hvor reglen for så vidt angår betalingspåkrav er udformet på samme måde som retsplejelovens § 367 vedrørende genoptagelse af udeblivelsesdomme) og om behandlingen af en for sent indgivet indsigelse.

På denne baggrund er der efter Justitsministeriets opfattelse ikke grundlag for en nærmere lovregulering af de nævnte spørgsmål, og lovforslaget indeholder derfor ikke regler herom.

Med hensyn til behandlingen af et betalingspåkrav med flere skyldnere, hvis kun én af skyldnerne anmoder om genoptagelse, henvises til pkt. 2.1 ovenfor.

Domstolsstyrelsen har endvidere anført, at praksis ikke er helt entydig med hensyn til, om der skal ske tilbagebetaling af en del af den betalte retsafgift, når der sker genoptagelse efter, at der er iværksat tvangsfuldbyrdelse. Ved enkelte fogedretter er der praksis for tilbagebetaling af en del af retsafgiften i denne situation, men de fleste fogedretter finder, at der ikke er hjemmel hertil.

Justitsministeriet skal hertil bemærke, at når tvangsfuldbyrdelse er iværksat på grundlag af en anmodning herom, tilbagebetales den betalte retsafgift efter reglerne i retsafgiftsloven som udgangspunkt ik-

ke, hvis tvangsfuldbyrdelsen senere standses. Dette gælder f.eks. også, hvis tvangsfuldbyrdelsen standses, fordi grundlaget for tvangsfuldbyrdelsen senere bortfalder, herunder ved genoptagelse af en udeblivelsesdom efter retsplejelovens regler herom. Der bør derfor efter Justitsministeriets opfattelse heller ikke ske tilbagebetaling af en del af den betalte retsafgift, hvis en tvangsfuldbyrdelse, der er iværksat på grundlag af et betalingspåkrav, standses, fordi sagen vedrørende betalingspåkravet genoptages. Det bemærkes, at der i 2005 blev genoptaget 306 sager om betalingspåkrav ud af et samlet sagsantal på 44.420.

Tilfælde, hvor fordringshaveren i betalingspåkravet har anmodet om tvangsfuldbyrdelse, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, men ikke om indledning af retssag, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser, er omfattet af retsafgiftslovens § 15 a, stk. 2. Efter Justitsministeriets opfattelse er der ikke behov for en præcisering af, at denne bestemmelse ikke indeholder hjemmel til tilbagebetaling af en del af retsafgiften, efter at tvangsfuldbyrdelse er iværksat.

Tilfælde, hvor fordringshaveren i betalingspåkravet har anmodet både om tvangsfuldbyrdelse, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, og om indledning af retssag, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser, er omfattet af retsafgiftslovens § 15 a, stk. 4. Ordlyden af denne bestemmelse kan efter Justitsministeriets opfattelse give anledning til en vis tvivl med hensyn til, om der skal ske tilbagebetaling af en del af retsafgiften, hvis sagen genoptages efter, at der er iværksat tvangsfuldbyrdelse, således at der herefter indledes retssag. Det foreslås at præcisere, at der i denne situation ikke skal ske tilbagebetaling af en del af retsafgiften.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 1 og 2 (forslag til retsafgiftslovens § 15 a, stk. 4), og bemærkningerne hertil.

2.5. Andre spørgsmål

Lovforslaget indeholder endvidere en ændring af reglen i retsplejelovens § 477 b, stk. 4, nr. 1, om, at fordringshaveren kan vælge, at betalingspåkravet ikke skal forkyndes for skyldneren, hvis udlæg er udelukket efter retsplejelovens § 490 (den såkaldte fredningsregel). Det foreslås at udvide reglen i § 477 b, stk. 4, nr. 1, til også at omfatte tilfælde, hvor udlæg er udelukket efter konkurslovens §§ 16, 16 a, 31, 171 eller 207 (anmeldt betalingsstandsning, konkurs, tvangsakkord eller gældssanering), hvor fordringshaveren kan have samme interesse i ikke at gå videre med betalingspåkravssagen over for skyldneren. Der foreslås samtidig en tilsvarende udvidelse af reglen i

retsafgiftslovens § 15 a, stk. 5, om tilbagebetaling af den samlede retsafgift for betalingspåkravet, hvis forkyndelse af betalingspåkravet for skyldneren i disse tilfælde undlades i overensstemmelse med fordringshaverens angivelse i betalingspåkravet.

Der foreslås ingen ændringer i, at fordringshaveren alternativt kan vælge, at betalingspåkravet skal forkyndes for skyldneren uanset eventuelle udlægshindringer. Hvis skyldneren herefter ikke fremsætter indsigelser, vil betalingspåkravet få påtegning herom, og kravet vil være bindende fastlagt på samme måde som ved en dom.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 11 (forslag til retsplejelovens § 477 b, stk. 4, nr. 1, og § 477 d, stk. 1), og § 2, nr. 3 (forslag til retsafgiftslovens § 15 a, stk. 5), og bemærkningerne hertil.

Lovforslaget indeholder endvidere en ændring af konkurslovens § 141, stk. 3. Efter denne bestemmelse kan et konkursbo inden 4 uger efter, at boet blev bekendt med dommen, kræve en retssag genoptaget, hvis skyldneren på fristdagen eller senere er dømt som udebleven. Det foreslås, at denne regel skal finde tilsvarende anvendelse på betalingspåkrav, der på fristdagen eller senere har fået påtegning om, at skyldneren ikke har fremsat indsigelser.

Der henvises til lovforslagets § 3 (forslag til konkurslovens § 141, stk. 3), og bemærkningerne hertil.

Lovforslaget indeholder endelig en teknisk begrundet ændring af værnetingsreglen i retsplejelovens § 477 b, stk. 1, 2. pkt., jf. nærmere lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil.

3. Adgang til at forbyde mobiltelefoner mv. i retslokaler

3.1. Gældende ret

Det grundlæggende princip om offentlighed i retsplejen er bl.a. fastslået i retsplejelovens § 28 a, stk. 1, hvorefter retsmøder er offentlige, medmindre andet er bestemt ved lov eller i medfør af lov.

Efter retsplejelovens § 32, stk. 1, er det forbudt under retsmøder at optage eller transmittere billeder og lyd, medmindre retten undtagelsesvis tillader det, ligesom det er forbudt at offentliggøre billeder og lyd, som er optaget i strid hermed. Transmission af tekst, f.eks. sms-beskeder, der kan sendes via en mobiltelefon, er derimod ikke omfattet af bestemmelsen. Personer, der afgiver forklaring under et retsmøde, skal gøres bekendt med, at der optages billeder og lyd, hvis retten undtagelsesvis har givet tilladelse til det, jf. retsplejelovens § 32, stk. 2.

Billedoptagelse i rettens bygninger er forbudt, medmindre rettens præsident (på Bornholm dommeren)

giver tilladelse til det, jf. § 32, stk. 3. Endvidere er billedoptagelse uden for rettens bygninger af sigtede, tiltalte og vidner, der er på vej til eller fra et retsmøde i en straffesag, forbudt, medmindre den pågældende har samtykket i optagelsen, jf. § 32, stk. 4.

Efter retsplejelovens § 151, stk. 1, kan rettens formand beslutte, at personer, som overtræder forbudet i retsplejelovens § 32, stk. 1, udvises af retssalen. Overtrædelse af § 32, stk. 1, kan endvidere straffes med bøde, jf. § 32 b, stk. 1.

Mobiltelefoner og andet teknisk udstyr kan som udgangspunkt medtages til retsmøder, så længe udstyret ikke anvendes f.eks. i strid med retsplejelovens § 32 eller til støjende eller anden utilbørlig adfærd, der forstyrrer rettens forhandlinger, jf. § 151. Retsplejeloven indeholder ikke en udtrykkelig hjemmel til, at retten kan forbyde de tilstedeværende under et retsmøde at medbringe mobiltelefoner eller andet teknisk udstyr, som kan optage eller transmittere billeder og lyd. Der er dog i dag ved de fleste retter ud fra ordensmæssige hensyn opsat skilte ved retssalene, som markerer, at det ikke er tilladt at anvende mobiltelefoner i retssalen, og det er også i praksis sket, at en retsformand har nedlagt forbud mod, at mobiltelefoner medbringes i retssalen.

Herudover har der i visse – typisk rockerrelaterede – straffesager været nedlagt et generelt forbud mod at medbringe mobiltelefoner mv., således at tilhørere er blevet visiteret af politiet, bl.a. ved brug af metaldektorer, inden de fik adgang til retssalen. Dette er sket i medfør af politilovens § 4, stk. 2, hvorefter politiet kan etablere adgangskontrol til et bestemt område, når dette er nødvendigt for at forebygge fare for forstyrrelse af den offentlige orden samt fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. Politiet kan i medfør af denne bestemmelse efter en konkret vurdering betinge adgangen til et bestemt område af, at der ikke medbringes genstande, som kan udgøre en fare for sikkerheden.

3.2. Lovforslagets udformning

3.2.1. Justitsministeriet anmodede i efteråret 2004 Domstolsstyrelsen om i samarbejde med Rigsadvokaten at vurdere de problemer, der relaterer sig til ulovlig brug af mobiltelefoner under og i forbindelse med retssager. Domstolsstyrelsen nedsatte herefter en arbejdsgruppe med repræsentanter fra politiet, anklagemyndigheden og domstolene, der har afgivet rapporten ”Ulovlig mobiltelefoni mv. i retssale”, som indeholder anbefalinger til, hvordan man kan hindre, at mobiltelefoner og andet teknisk udstyr anvendes ulovligt i forbindelse med retssager.

Arbejdsgruppen har overvejet behovet og mulighederne for at forbyde, at der medbringes mobiltelefoner mv. ved retsmøder, og at der transmitteres tekstbeskeder fra retsmøder (f.eks. sms-beskeder).

Arbejdsgruppen anfører, at mobiltelefoner og andet teknisk udstyr, som kan optage og transmittere billeder, lyd og tekst, kan anvendes til flere ulovlige formål i forbindelse med retsmøder. Som eksempler nævnes situationer, hvor en tilhører ved et retsmøde bruger en mobiltelefon til at transmittere vidneforklaringer i form af billeder, lyd eller tekstbeskeder til personer, som befinder sig uden for retslokalet, med henblik på at påvirke efterfølgende vidners forklaringer, eller hvor en mobiltelefon med kamera bruges til at fotografere vidner, som er på vej til eller fra retten, og/eller hvis identitet ønskes hemmeligholdt.

Efter arbejdsgruppens opfattelse knytter problemet sig særligt til straffesager vedrørende organiseret kriminalitet, herunder rockerrelateret kriminalitet, narkotikakriminalitet, bandekriminalitet og terrorvirksomhed. I civile sager, herunder skifte- og fogedsager, vil det formentlig kun sjældent forekomme, at der optages eller transmitteres forklaringer eller tages billeder under et retsmøde af parter eller vidner, da der normalt ikke vil være nogen ”vinding” herved.

Med henblik på at vurdere problemets karakter og omfang har arbejdsgruppen anmodet landsretterne og de daværende fem præsidetlede byretter om oplysninger om deres konkrete erfaringer med ulovlig brug af mobiltelefoner i forbindelse med retssager. På baggrund af disse oplysninger sammenholdt med arbejdsgruppens egne erfaringer, anføres det, at problemet aktuelt vedrører ulovlig optagelse typisk af forklaringer, der afgives under et retsmøde, og ulovlig billedoptagelse i retssale. Retterne har kun i relativt få tilfælde opdaget den ulovlige brug af mobiltelefoner. Retterne har dog generelt påpeget, at dette ikke er ensbetydende med, at der ikke er sket ulovlig brug i et større antal tilfælde, og at man i flere tilfælde har haft mistanke om, at ulovlig brug af mobiltelefoner har fundet sted.

3.2.2. Arbejdsgruppen finder, at ulovlig brug af mobiltelefoner i retssale udgør en trussel mod den sikkerhed og tryghed, som vidner, lægdommere, brugere og ansatte ved domstolene bør nyde, og som er afgørende for et velfungerende og tillidsskabende retssystem.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at antallet af tilfælde, hvor der er konstateret ulovlig brug af mobiltelefoner, ikke er afgørende for, om der bør iværksættes foranstaltninger for at hindre en sådan ulovlig brug, idet en enkeltstående ulovlig handling kan få meget vidtrækkende og alvorlige konsekvenser.

Ulovlig brug af mobiltelefoner mv. under retsmøder vil ofte foregå i det skjulte, og det vil typisk bero på tilfældigheder, om retten eller f.eks. den mødende anklager bliver opmærksom på forholdet. Problemet kan derfor kun løses effektivt ved at sikre, at de tilstedeværende i et retsmøde ikke er i besiddelse af en mobiltelefon mv.

Arbejdsgruppen har i den forbindelse overvejet, om der bør indføres et generelt forbud mod at medbringe mobiltelefoner og andet teknisk udstyr, der kan optage og transmittere billeder, lyd eller tekst, i retsmøder. Arbejdsgruppen finder dog, at der ikke er behov herfor, da ulovlig brug af mobiltelefoner som ovenfor nævnt hovedsagelig må anses for knyttet til bestemte typer af straffesager, og et generelt forbud ville derfor være et alvorligt indgreb for mange af rettens brugere.

Arbejdsgruppen foreslår i stedet, at der i retsplejeloven indsættes en udtrykkelig hjemmel til, at retten i forbindelse med retsmøder på ethvert tidspunkt kan beslutte, at teknisk udstyr, herunder mobiltelefoner, der kan optage og transmittere billeder, lyd eller tekst, ikke må medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøder. Bestemmelsen vil give retten mulighed for at sikre, at forbudet i retsplejelovens § 32, stk. 1, overholdes.

Arbejdsgruppen foreslår endvidere, at det generelle forbud i retsplejelovens § 32, stk. 1, mod at optage og transmittere billeder og lyd fra retsmøder udvides til også at omfatte transmission af tekst. Det bør i alle typer sager være forbudt at transmittere tekst fra retsmøder, da eksempelvis tilhørere via mobiltelefoner eller andet teknisk udstyr ellers – i strid med princippet i retsplejelovens § 182, hvorefter vidner som udgangspunkt ikke må påhøre forklaringer af andre vidner, syns- og skøns mænd eller parter – kan sende tekstbeskeder, f.eks. sms-beskeder, fra retsmøder om indholdet af vidneforklaringer til vidner, som endnu ikke har afgivet forklaring for retten.

3.2.3. Med henblik på at håndhæve et forbud mod at medbringe mobiltelefoner og andet teknisk udstyr, der kan optage og transmittere billeder, lyd eller tekst, i et retsmøde, anbefaler arbejdsgruppen efter at have overvejet forskellige tekniske løsninger, at der ved retterne anskaffes et antal mobile metaldetektorportaler i lighed med dem, der kendes fra bl.a. sikkerhedskontroller i lufthavne, og at der ved retterne ansættes personale med den fornødne uddannelse til at kunne betjene dette udstyr. Arbejdsgruppen peger i den forbindelse på, at anvendelse af metaldetektorer må anses for at være den eneste måde, hvorpå det effektivt kan sikres, at et af retten nedlagt forbud mod at medbringe mobiltelefoner mv. i retssalen overholdes.

Arbejdsgruppen anfører i forlængelse heraf, at der er behov for at etablere en vagtmandsordning ved retterne. Det anbefales således, at der ved de enkelte retter ansættes en medarbejder, der kan betjene de nævnte metaldetektorportaler og udføre sikkerhedscheck af personer i sager, hvor det skønnes nødvendigt, herunder sager, hvor retten har besluttet, at der ikke må medbringes mobiltelefoner mv. i retsmødet. En sådan medarbejder vil desuden kunne være til stede ved retsmøder, hvor dommeren vurderer, at der er et særligt behov for uniformeret personale, og vedkommende vil kunne drage omsorg for, at vidner ikke generes, sikre at rettens ordensreglement overholdes, være kontaktperson til politiet i sager, hvor der f.eks. skal ske bevogtning af den tiltalte eller andre, og i det hele taget bidrage til, at retssager afvikles på betryggende vis.

3.2.4. Justitsministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens synspunkter og anbefalinger og er enig i, at der i retsplejeloven bør indsættes en udtrykkelig hjemmel til, at retten i forbindelse med en konkret retssag kan forbyde, at der medbringes mobiltelefoner og andet teknisk udstyr, der kan optage og transmittere billeder, lyd eller tekst, i lokaler, hvor der afholdes retsmøder. Justitsministeriet foreslår, at en sådan regel indsættes som et nyt stk. 3 i retsplejelovens § 32, der i dag omhandler forbud mod at optage og transmittere billeder og lyd under retsmøder.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig forslaget om, at retsplejelovens § 32, stk. 1, suppleres med et forbud mod at transmittere tekst (f.eks. sms-beskeder) fra retsmøder. Da forbudet til dels er begrundet i ordensmæssige hensyn og for i praksis at sikre en enkel håndhævelse af forbudet, er Justitsministeriet også enig i, at der bør være tale om et generelt forbud mod transmission af tekst, dvs. uanset tekstbeskedens indhold.

I forbindelse med høringen over et udkast til lovforslag er det bl.a. anført, at et forbud mod at transmittere tekstbeskeder fra retsmøder og mod at medbringe mobiltelefoner, pc'er mv. under retsmøder i unødigt omfang vil vanskeliggøre pressens arbejde i forbindelse med nyhedsformidling fra retssager mv., f.eks. muligheden for hurtig nyhedsformidling fra en domsafsigelse. Justitsministeriet er enig i, at det foreslåede forbud mod at transmittere tekstbeskeder fra retsmøder og den foreslåede mulighed for i forbindelse med et retsmøde at forbyde at medbringe mobiltelefoner og andet teknisk udstyr mv. bør udformes sådan, at pressen sikres fornøftige og hensigtsmæssige arbejdsvilkår. Det er derfor i bemærkningerne til de foreslåede bestemmelser bl.a. præciseret, at retten kan give jour-

nalister mfl. tilladelse til at transmittere tekstbeskeder fra retsmøder, hvis det er foreneligt med hensynene bag bestemmelsen, jf. pkt. 3.2.2 ovenfor, f.eks. i forbindelse med en domsafsigelse, hvor journalister ønsker med det samme at kunne orientere redaktionen detaljeret om dommens indhold.

For så vidt angår journalisters medbringelse af mobiltelefoner, pc'er mv. i retsmøder bemærkes, at der i relation til de foreslåede regler kun opstår spørgsmål herom i de tilfælde, hvor retten efter en konkret vurdering finder grundlag for at nedlægge forbud mod at medbringe sådant udstyr i retsmødet. Det er endvidere i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse præciseret, at retten kan bestemme, at et eventuelt forbud ikke omfatter journalister mfl., der således i givet fald f.eks. vil kunne medbringe mobiltelefoner og pc'er under retsmødet, hvis dette vurderes at være foreneligt med hensynet bag den foreslåede bestemmelse.

Det bemærkes endelig, at Domstolsstyrelsen, hvis lovforslaget vedtages, vil nedsætte en arbejdsgruppe, der med inddragelse af repræsentanter for pressen vil drøfte anvendelsen af de foreslåede bestemmelser med henblik på at sikre en ensartet praksis ved retterne, der bl.a. tager hensyn til pressens særlige behov i forbindelse med nyhedsformidling fra retssager.

På baggrund af høringen over udkastet til lovforslag er det i bemærkningerne til de foreslåede bestemmelser endvidere præciseret, at rettens forbud mod at medbringe mobiltelefoner mv. i et retsmøde i almindelighed bør udformes sådan, at det ikke omfatter rettens ansatte, advokater, forsvarere, repræsentanter for anklagemyndigheden og politifolk, der er til stede i retten. Det er endvidere præciseret, at retten som hovedregel bør give tilladelse til, at advokater, forsvarere og repræsentanter for anklagemyndigheden kan transmittere tekst (f.eks. e-mails og sms-beskeder mv.) fra et retsmøde, hvis der fremsættes en begrundet anmodning herom (og det i øvrigt er foreneligt med varetagelsen af den pågældendes funktioner under sagen/retsmødet). Det vil f.eks. kunne være praktisk relevant i større sager med retsmøder over flere dage og med flere advokater/anklagere.

Lovforslaget er udformet i overensstemmelse hermed, og der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1-5 (forslag til retsplejelovens § 32, stk. 1 og 3, § 32 b, stk. 1, og § 151, stk. 1), og bemærkningerne hertil.

Det tilføjes, at der i forbindelse med finanslovsforhandlingerne for 2007 er afsat midler til brug for indkøb af metaldetektorportaler og ansættelse af retsbetjente ved retterne. Domstolsstyrelsen har i den forbindelse oplyst, at der fra 2007 løbende vil blive ind-

købt mobile metaldetektorportaler til brug for retterne i takt med gennemførelsen af domstolsreformen og indretningen af de nye retsbygninger. Endvidere vil der i nødvendigt omfang blive ansat et antal retsbetjente, som bl.a. vil skulle betjene de nye metaldetektorportaler.

4. Ophævelse af reglerne om rettergangsbøder

4.1. Gældende ret

Retsplejeloven indeholder i dag alene regler om rettergangsbøder i § 151, stk. 2, som finder anvendelse i både civile sager og straffesager, samt i § 1015, som alene finder anvendelse i straffesager. For begge bestemmelser gælder, at de giver retten hjemmel til i visse situationer at idømme en person straf i form af bøde (med mulighed for fastsættelse af forvandlingsstraf), uden at der forinden er rejst tiltale af anklagemyndigheden, og uden at den pågældende har krav på at udtale sig, før afgørelsen træffes.

Retsplejelovens § 151 har til formål at sikre, at retsmøder foregår i ro og orden og med fornøden værdighed. Bestemmelsen giver rettens formand en række beføjelser til at lede retsmødet, herunder afbryde eller tilrettevise parter, vidner og andre, der fremsætter upassende eller utilbørlige personlige angreb. Retten kan endvidere fratage en part ordet og udvise personer fra retssalen, hvis de vedbliver hermed trods rettens tilrettevisning. Rettens udøvelse af beføjelserne i retsplejelovens § 151 betegnes også som "rettergangspoliti".

Af retsplejelovens § 151, stk. 2, fremgår, at for fornærmelser mod retten eller nogen af de i retten mødende, for uorden, hvorved forhandlingerne forstyrres, samt for ulydighed mod formandens befalinger, kan rettens formand lade vedkommende fjerne fra retslokalet og kan endvidere ved kendelse, der afsiges straks, pålægge straf af bøder. Bestemmelsen finder både anvendelse i civile sager (herunder skifte- og fogsager) og i straffesager.

Straffe, som pålægges i medfør af retsplejelovens § 151, stk. 2, medfører ingen indskrænkninger i adgangen til at drage den skyldige til ansvar efter straffelovens almindelige regler, jf. § 151, stk. 3, f.eks. efter omstændighederne straffelovens § 121 om fornærmelser mv. mod offentlige ansatte.

Af retsplejelovens § 1015, stk. 1, fremgår, at når en offentlig anklager, som får vederlag for den enkelte sag, eller en forsvarer eller rettergangsfuldmægtig for en privat sagsøger gør sig skyldig i skødesløs eller forsømmelig adfærd i sagen, kan den pågældende ved dommen eller efter omstændighederne ved kendelse pålægges bøde. Kendelsen kan afsiges straks.

Efter retsplejelovens § 1015, stk. 2, kan de nævnte personer for andre pligtovertrædelser under sagen på lignende måde straffes, når sagen findes klar og højere straf end bøder ikke findes at være forskyldt. Det er antaget i retspraksis, at bestemmelsen alene er af processuel karakter og ikke indeholder en selvstændig straffehjemmel. Bestemmelsen indeholder således kun hjemmel for retten til på samme måde som efter § 1015, stk. 1, straks at pålægge en rettergangsbøde for en pligtovertrædelse, der ifølge særlig hjemmel er strafbar.

Retsplejelovens § 1016 indeholder kæreregler mv. for afgørelser om straf, som træffes i medfør af retsplejelovens § 1015.

Indtil den 1. juli 2005 fandtes der endvidere i retsplejelovens kapitel 30 om sagsomkostninger i civile sager hjemmel til at pålægge rettergangsbøder for urimelige sagsanlæg mv. Disse bestemmelser (dengang retsplejelovens §§ 324-327) blev ophævet ved lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces). Lovændringen bygger på Retsplejerådets betænkning nr. 1436/2004 om reform af den civile retspleje III.

4.2. Lovforslagets udformning

Reglerne om rettergangsbøder giver som nævnt ovenfor mulighed for straks at idømme bødestraf, uden at der forinden er rejst tiltale af anklagemyndigheden, og uden at den pågældende har krav på at udtale sig før afgørelsen.

Retsplejerådet anfører som en del af begrundelsen for at foreslå reglerne om rettergangsbøder for urimelige sagsanlæg mv. i civile sager ophævet, at rådet generelt finder det betænkeligt, at egentlig straf pålægges umiddelbart ved dom, uden at der foreligger en anklage, og uden at den pågældende har krav på at udtale sig om spørgsmålet, før afgørelsen træffes, jf. betænkning nr. 1436/2004, side 492, og betænkning nr. 1401/2001 om reform af den civile retspleje I, side 283. Retsplejerådet anfører endvidere, at de samme generelle betænkeligheder gør sig gældende med hensyn til straf efter retsplejelovens § 151, stk. 2, og § 1015.

Efter det, der er oplyst for Justitsministeriet, anvendes reglerne om rettergangsbøder i retsplejelovens § 151, stk. 2, og § 1015 i dag i praksis i meget begrænset omfang.

I Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 15. december 2005 (sagen *Kyprianou mod Cypern*, sagsnr. 73797/01) fastslog domstolen, at en cypriotisk domstol, som i forbindelse med en straffesag havde idømt den tiltaltes forsvarsadvokat en straf på

fem dages fængsel for at have udvist foragt for retten, ikke opfyldte kravet om upartiskhed efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6. Menneskerettighedsdomstolen lagde bl.a. vægt på, at de samme dommere, som havde været mål for den af forsvarsadvokaten udviste foragt, havde rejst tiltale, taget stilling til skyldspørgsmålet og pålagt forsvarsadvokaten en straf. Menneskerettighedsdomstolen fastslog, at en sådan sammenblanding af rollerne som forurettet, vidne, anklager og dommer i sig selv gav anledning til en objektiv begrundet frygt for, at den cypriotiske domstol ikke var upartisk, og at sagen var behandlet i strid med princippet om, at ingen skal være dommer i sin egen sag.

På denne baggrund finder Justitsministeriet, at de to tilbageværende bestemmelser om rettergangsbøder i retsplejelovens § 151, stk. 2, og § 1015 bør ophæves.

Formålet med retsplejelovens § 151, stk. 2, er som nævnt ovenfor navnlig at sikre den fornødne ro og orden under afholdelse af retsmøder og at værne om rettens autoritet. Efter Justitsministeriets opfattelse vil disse hensyn fuldt ud kunne varetages ved rettens almindelige retsledelse i retsmøder og ved muligheden for ligesom i dag at fjerne personer, som ikke følger rettens henstillinger mv. Støgende adfærd mv. i retslokalen, som er egnet til at forstyrre den offentlige orden, kan straffes efter § 3 i bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger. Endvidere kan uberettiget undladelse af at forlade rettens område efter at være opfordret til det straffes efter straffelovens § 264, stk. 1, nr. 2, og efter omstændighederne vil fornærmelse mv. af retten kunne straffes efter straffelovens § 121. Justitsministeriet finder på denne baggrund ikke behov eller grundlag for at ændre retsplejelovens § 151, stk. 2, om rettergangsbøder til en sædvanlig straffebestemmelse, hvor eventuel domfældelse sker på grundlag af anklagemyndighedens tiltalerejsning.

De forhold, der er nævnt i retsplejelovens § 1015, vil fremover i givet fald skulle vurderes dels af anklagemyndigheden, som har beskikket den pågældende anklager til den enkelte sag, dels i medfør af reglerne om disciplinærsager for advokater, jf. retsplejelovens kapitel 15 b. Endvidere vil straffelovens regler om forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv mv. efter omstændighederne kunne anvendes.

I forbindelse med høringen over et udkast til lovforslag er der peget på, at det også kunne overvejes at ophæve muligheden for at idømme bøder til domsmænd og nævninger, der udebliver uden lovligt forfald mv.,

jf. retsplejelovens § 85, jf. § 90. Der er i disse tilfælde – som til dels ved bøder til vidner, der udebliver uden lovligt forfald, jf. retsplejelovens § 178, stk. 1, nr. 1 – tale om bøder af ordensmæssig karakter, der pålægges af retten i anledning af et let konstaterbart forhold, og Justitsministeriet finder på denne baggrund ikke anledning til at foreslå bestemmelserne ophævet.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6 og 19 (forslag til retsplejelovens § 151, stk. 2 og 3, og §§ 1015 og 1016), og bemærkningerne hertil.

5. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser mv.

Lovforslaget indeholder nogle mindre justeringer af reglerne om forenklet inkassoproses (betalingspåkrav) i lyset af de erfaringer, der er opnået i praksis, siden reglerne trådte i kraft den 1. januar 2005. Lovforslaget giver endvidere retten mulighed for at forbyde, at der medbringes mobiltelefoner mv. i lokaler, hvor der afholdes retsmøder, og udvider det gældende forbud mod at transmittere billeder og lyd fra retsmøder til også at omfatte transmission af tekst (f.eks. sms-beskeder). På finansloven for 2007 er der bl.a. med henblik herpå afsat midler til indkøb af metaldektekorporporter og ansættelse af retsbetjente. Lovforslaget skønnes i øvrigt ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige af betydning.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning. Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

Lovforslaget har ikke miljømæssige konsekvenser og indeholder ikke EU-retlige aspekter.

6. Høring

Et udkast til lovforslag vedrørende visse ændringer af regler om forenklet inkassoproses (jf. lovforslagets

§ 1 nr. 7-15, § 2 og § 3) har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Foreningen Danske Inkassoadvokater, Dansk Retspolitisk Forening, Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Dansk Handel & Service, Dansk Industri, Dansk Inkassobrancheforening, Dansk Told og Skatteforbund, Danske Finansieringsselskabers Forening, Finansrådet, Forbrugerrådet, Forsikring & Pension, HTS Interesseorganisationen, Håndværksrådet og Realkreditrådet.

Et udkast til lovforslag vedrørende forbud mod mobiltelefoner mv. i retslokaler og ophævelse af regler om rettergangs bøder (jf. lovforslagets § 1 nr. 1-6 og 17-19) har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenterne for Østre og Vestre Landsret, Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolenes Tjenestemandsförening, HK Landsklubben Danmarks Domstole, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Politidirektøren i København, Politimesterforeningen, Politiforbundet i Danmark, Foreningen af offentlige Anklagere, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Dansk Retspolitisk Forening, Institut for Menneskerettigheder, Dansk Journalistforbund, Danske Dagblades Forening, DR, TV2, Sammenslutningen af lokale radio- og tv-stationer i Danmark, Dansk Fagpresse, Dansk Magasinpresses Udgi-verforening og Foreningen af danske lokale ugeaviser.

F. t. l. vedr. lov om retsafgifter og konkursloven m.v.

7. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindredgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen af betydning	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen af betydning	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen af betydning	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

I *bilaget* til lovforslaget er de foreslåede bestemmelser sammenholdt med de gældende regler.

*Til § 1
(retsplejeloven)*

Til nr. 1 (§ 32, stk. 1)

Det foreslås, at der i retsplejelovens § 32, stk. 1, som et nyt 2. pkt. indsættes et generelt forbud mod at transmittere tekst under retsmøder. Forbudet gælder både retsmøder i straffesager og i civile sager (herunder skifte- og fogedsager). Formålet med reglen er navnlig at hindre, at personer, som er til stede under et retsmøde, sender oplysninger om, hvad der forklares eller dokumenteres under et retsmøde via elektroniske tekstbeskeder til personer, som befinder sig uden for retslokalet, f.eks. vidner som endnu ikke er blevet afhørt. Udtrykket "tekst" i det foreslåede 2. pkt. omfatter alle former for ord, bogstaver, symboler, tegn, tal mv., og forbudet omfatter alle former for tekstbeskeder uanset deres indhold, som transmitteres ved hjælp af teknisk udstyr, herunder sms-beskeder, som sendes fra en mobiltelefon, pc eller lignende.

Som efter det gældende forbud mod at optage eller transmittere billeder og lyd under retsmøder, jf. retsplejelovens § 32, stk. 1, kan retten undtagelsesvis give tilladelse til, at der sendes tekstbeskeder fra et retsmøde. Det forudsættes, at retten som hovedregel vil give tilladelse til, at advokater, forsvarere og repræsentanter for anklagemyndigheden kan transmittere tekst (f.eks. e-mails og sms-beskeder samt søge i online-tjenester, netværk med sagsakter mv., i det omfang anvendelsen heraf indebærer transmission af tekst) fra et

retsmøde, hvis der fremsættes en begrundet anmodning herom (og det i øvrigt er foreneligt med varetagelsen af den pågældendes funktioner under sagen/retsmødet). Det vil f.eks. kunne være praktisk relevant i større sager med retsmøder over flere dage og med flere advokater/anklagere.

Retten kan endvidere f.eks. give journalister mfl. tilladelse til at transmittere tekstbeskeder fra retsmødet, i det omfang det er foreneligt med hensynet bag det foreslåede 2. pkt., jf. ovenfor. Det vil f.eks. kunne være relevant i forbindelse med domsafsigelsen, hvor tilstedeværende journalister ønsker med det samme at kunne orientere redaktionen detaljeret om dommens indhold. Det bemærkes i den forbindelse, at Domstolsstyrelsen, hvis lovforslaget vedtages, vil nedsætte en arbejdsgruppe, der med inddragelse af repræsentanter for pressen vil drøfte anvendelsen af den foreslåede bestemmelse med henblik på at sikre en ensartet praksis ved retterne, der bl.a. tager hensyn til pressens særlige behov i forbindelse med nyhedsformidling fra retssager.

Retten afgørelse om tilladelse til at sende tekstbeskeder fra et retsmøde træffes ved beslutning, jf. forslaget til retsplejelovens § 32, stk. 1, 5. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 2, og bemærkningerne hertil).

Overtrædelser af bestemmelsen kan straffes med bøde, jf. forslaget til retsplejelovens § 32 b, stk. 1 (lovforslagets § 1, nr. 4, og bemærkningerne hertil).

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 32, stk. 1, 5. pkt.)

Det foreslås, at retten eventuelle afgørelse efter det foreslåede 2. pkt. i retsplejelovens § 32, stk. 1 (lovfors-

slagets § 1, nr. 1), om, hvorvidt der må transmitteres tekst under retsmøder, træffes ved beslutning. Rettens beslutning kan kæres efter retsplejelovens almindelige regler.

Afgørelser vedrørende adgangen til at optage eller transmittere billeder og lyd samt afgørelser vedrørende offentlig gengivelse af billeder og lyd, der er optaget under et retsmøde, jf. retsplejelovens § 32, stk. 1, 1. og 3. pkt. (som bliver 4. pkt.), skal som hidtil træffes ved kendelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 32, stk. 3)

Den foreslåede bestemmelse giver retten hjemmel til i relation til en konkret sag at bestemme, at teknisk udstyr, der kan optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, ikke må medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøde. Forbudet vil således f.eks. omfatte mobiltelefoner, kameraer, mp3-afspillere og pc'er.

Retten kan træffe en sådan afgørelse både af egen drift eller efter begæring, f.eks. fra anklagemyndigheden, og afgørelsen kan træffes både inden retsmødets start og under retsmødet.

Retten kan bestemme, at visse personer eller persongrupper ikke skal være omfattet af forbudet, og/eller at forbudet kun skal gælde visse former for teknisk udstyr, f.eks. mobiltelefoner, men ikke pc'er. Det forudsættes, at et forbud efter det foreslåede stk. 3 i almindelighed udformes sådan, at det ikke omfatter rettens ansatte, advokater, forsvarere, repræsentanter for anklagemyndigheden og politifolk, der er til stede i retten. Retten kan endvidere bestemme, at et eventuelt forbud ikke omfatter f.eks. journalister mfl., der således i givet fald vil kunne medbringe mobiltelefoner, pc'er mv. under retsmødet, hvis det vurderes at være foreneligt med hensynet bag den foreslåede bestemmelse, jf. nedenfor. Det bemærkes, at Domstolsstyrelsen, hvis lovforslaget vedtages, vil nedsætte en arbejdsgruppe, der med inddragelse af repræsentanter for pressen vil drøfte anvendelsen af den foreslåede bestemmelse med henblik på at sikre en ensartet praksis ved retterne, der bl.a. tager hensyn til pressens særlige behov i forbindelse med nyhedsformidling fra retssager.

Bestemmelsen kan bl.a. anvendes i sager, hvor retten ud fra sagens karakter og omstændighederne i øvrigt finder, at der er fare for, at mobiltelefoner eller andet teknisk udstyr, som medbringes under retsmødet, vil blive anvendt i strid med forbudet i retsplejelovens § 32, stk. 1 (jf. herved også lovforslagets § 1, nr. 1),

eller i øvrigt vil blive anvendt på en måde, der forstyrrer eller generer retsmødet. Rettens afgørelse træffes ved beslutning, der kan kæres efter retsplejelovens almindelige regler.

Bestemmelsen angår forbud mod at medbringe mobiltelefoner mv. i lokaler, hvor der afholdes retsmøder. Der ses derimod ikke at være et praktisk behov for at kunne forbyde, at mobiltelefoner mv. medbringes i tilfælde, hvor retten sættes uden for rettens lokaler, f.eks. når retten foretager en besigtigelse, da der i disse tilfælde normalt f.eks. ikke sker afhøring af vidner.

Det ville i sådanne tilfælde også kunne være vanskeligt at håndhæve et sådant forbud, mens der i forbindelse med adgangen til et retslokale f.eks. kan ske kontrol ved brug af metaldetektorportaler. Det bemærkes i øvrigt, at forbudet i § 32, stk. 1, mod at optage og transmittere billeder, lyd og tekst (jf. herved også lovforslagets § 1, nr. 1) også gælder for sådanne retsmøder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 (§ 32 b, stk. 1)

Det foreslås, at en overtrædelse af det foreslåede forbud i retsplejelovens § 32, stk. 1, 2. pkt. (lovforslagets § 1, nr. 1), og rettens forbud i medfør af forslaget til § 32, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 3), kan straffes med bøde på samme måde som overtrædelser af de gældende forbud i § 32, stk. 1.

Til nr. 5 (§ 151, stk. 1, 4. pkt.)

Det foreslås, at retsplejelovens § 151, stk. 1 og 4, om henholdsvis rettens beføjelser til at udvise personer fra retssalen og politiets pligt til at yde retten bistand også finder anvendelse ved overtrædelser af rettens forbud i medfør af den foreslåede bestemmelse i retsplejelovens § 32, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 3). Dette svarer til, hvad der gælder for overtrædelser af forbudene i retsplejelovens § 32, stk. 1 (jf. herved også lovforslagets § 1, nr. 1).

Til nr. 6 (§ 151, stk. 2 og 3)

Det foreslås, at reglen om rettergangsbøder i retsplejelovens § 151, stk. 2, ophæves. Fremover vil retsplejelovens § 151, stk. 2, således alene give retten hjemmel til at lade personer fjerne fra retslokalet i de tilfælde, som anføres i bestemmelsen, f.eks. hvis en person undlader at følge rettens henstillinger. Dette vil som hidtil kunne ske med bistand fra politiet, jf. retsplejelovens § 151, stk. 4 (som bliver stk. 3). Endvidere kan rettens formand afbryde eller tilrettevise personer, som fremsætter upassende eller fornærmende udtalelser, samt fratage vedkommende ordet, hvis

rettens henstillinger ikke følges, jf. retsplejelovens § 151, stk. 1 (som på dette punkt ikke foreslås ændret).

Støjende adfærd mv. i retslokaler, som er egnet til at forstyrre den offentlige orden, kan i øvrigt straffes efter § 3 i bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger. Endvidere kan uberettiget undladelse af at forlade rettens område efter at være opfordret til det straffes efter straffelovens § 264, stk. 1, nr. 2, og efter omstændighederne vil fornærmelse mv. af retten kunne straffes efter straffelovens § 121.

Den foreslåede ophævelse af retsplejelovens § 151, stk. 3, er en konsekvens af forslaget om at ophæve reglen om rettergangs bøder i retsplejelovens § 151, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 (§ 477 a, stk. 2)

Det foreslås at indsætte en regel i retsplejeloven om, at hvis der er angivet flere skyldnere i et betalingspåkrav, skal reglerne i retsplejelovens §§ 477 d-477 f anvendes for hver skyldner for sig. Derimod anvendes reglerne i § 477 a, stk. 1, og §§ 477 b og 447 c for betalingspåkravet under ét, uanset om der er angivet én eller flere skyldnere i betalingspåkravet. I det følgende redegøres der nærmere for anvendelsen af hver af de nævnte bestemmelser, når der er angivet flere skyldnere i samme betalingspåkrav.

Reglerne i § 477 a, stk. 1, skal som nævnt anvendes for betalingspåkravet som helhed. Dette indebærer, at der for alle skyldneres vedkommende skal være tale om inddrivelse af forfaldne pengekrav, at der ved ét betalingspåkrav højest kan inddrives 50.000 kr. i alt (ekskl. renter og omkostninger), og at fordringshaveren for ingen af skyldnerne forventer, at de har indsigelser mod kravet eller vil gøre modkrav gældende. Beløbsmaksimummet på 50.000 kr. (ekskl. renter og omkostninger) indebærer, at der f.eks. kan fremsættes krav om betaling af 50.000 kr. mod to solidarisk hæftende skyldnere eller om, at to skyldnere hver skal betale 25.000 kr. Derimod kan der ikke ved ét betalingspåkrav fremsættes krav om f.eks., at to skyldnere hver skal betale 30.000 kr.

Reglerne i § 477 b skal også anvendes for betalingspåkravet som helhed. Dette indebærer bl.a., at fogedretten skal være stedligt kompetent efter § 477 b, stk. 1, i forhold til alle skyldnere, herunder i medfør af bestemmelserne i retsplejelovens kapitel 23 om sammenlægning af krav (kumulation), jf. herved lovforslagets § 1, nr. 8. Dette betyder, at et betalingspåkrav

efter § 477 b, stk. 1, 1. pkt., kan indleveres til enhver fogedret, der er stedligt kompetent i forhold til én af skyldnerne, forudsat at der er værneting i Danmark for alle skyldnerne, jf. retsplejelovens § 250, stk. 1, nr. 1 og 2. Hvis fordringshaveren har anmodet om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, skal fogedretten imidlertid tillige være stedligt kompetent efter § 477 b, stk. 1, 2. pkt. I denne situation kræves det, at fogedretten efter retsplejelovens § 487, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt. (jf. herved lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil), er stedligt kompetent i forhold til alle skyldnerne. Som følge heraf vil fordringshaveren som udgangspunkt kun kunne anmode om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, hvis alle skyldnerne har hjemting eller driver erhvervmæssig virksomhed i retskredsen, jf. retsplejelovens § 487, stk. 1, nr. 1 og 2. Har skyldnerne ikke denne tilknytning til én og samme retskreds, må fordringshaveren enten indlevere flere betalingspåkrav til forskellige fogedretter eller undlade at anmode om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning.

Kravet i § 477 b, stk. 2, om, at der før betalingspåkravet indleveres til fogedretten, skal være sendt en påkravsskrivelse til skyldneren, skal også være opfyldt i forhold til alle skyldnerne.

Opfylder betalingspåkravet ikke kravene i §§ 477 a, stk. 1, og § 477 b i forhold til alle skyldnerne, afvises betalingspåkravet i sin helhed efter § 477 c. Det samme gælder, hvis fordringshaverens krav er uklart eller ikke findes begrundet i sagsfremstillingen eller sagsfremstillingen må antages i væsentlige henseender at være urigtig for så vidt angår en eller flere af skyldnerne, jf. § 477 c, stk. 1, 2. pkt. Betalingspåkravet kan ikke afvises efter § 477 c alene for nogle skyldneres vedkommende. Fogedretten kan efter § 477 c, stk. 2, indrømme fordringshaveren en frist til at afhjælpe mangler, og en afhjælpning kan også bestå i, at fordringshaveren lader nogle af skyldnerne udgå af betalingspåkravet. Fogedretten kan endvidere efter det foreslåede § 477 c, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 13), henvise betalingspåkravet i sin helhed til en fogedret, der er stedligt kompetent i forhold til alle skyldnerne.

Reglerne i §§ 477 d-477 f skal som nævnt anvendes for hver skyldner for sig. Det afgøres således for hver skyldner for sig, om forkyndelse af betalingspåkravet skal undlades efter § 477 d, stk. 1, fordi udlæg er udelukket efter retsplejelovens § 490 (eller efter konkursloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 11) og fordringshaveren har anmodet om, at forkyndelse i så fald undlades. Endvidere sker en eventuel afvisning efter § 477 d, stk. 2, på grund af unøjagtig angivelse af skyldnerens navn og adresse i givet fald alene for så vidt angår den

eller de skyldnere, unøjagtigheden angår, således at betalingspåkravet i givet fald forkyndes for den eller de andre skyldnere.

Fristen efter § 477 e, stk. 1, for at fremkomme med indsigelser mod kravet regnes for hver skyldner fra forkyndelsen af betalingspåkravet for den pågældende skyldner. Påtegning efter § 477 e, stk. 2, 1. pkt., om, at der ikke rettidigt er fremkommet indsigelser, gives for så vidt angår hver skyldner, der ikke har gjort indsigelse inden for den frist, der gælder for den pågældende skyldner, og udlæg iværksættes i givet fald efter § 477 e, stk. 2, 2. pkt., i forhold til disse skyldnere. Fristen for genoptagelse efter § 477 e, stk. 4, regnes også for hver skyldner i forhold til, hvornår betalingspåkravet har fået påtegning om, at den pågældende skyldner ikke rettidigt er fremkommet med indsigelser, og i givet fald genoptages sagen kun for så vidt angår skyldnere, der anmoder herom. Tilsvarende gås der frem efter § 477 f for hver skyldner, der rettidigt fremkommer med indsigelser, eller for hvem sagen genoptages.

Det følger af det anførte, at hvis fordringshaveren har anmodet både om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, og om, at retssagsbehandling indledes på grundlag af betalingspåkravet, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser, vil det kunne forekomme, at udlæg iværksættes i forhold til én eller flere skyldnere samtidig med, at retssagsbehandling iværksættes i forhold til én eller flere andre skyldnere. Det bemærkes, at der i en sådan situation ikke skal tilbagebetales retsafgift efter retsafgiftslovens § 15 a, stk. 4, idet der i givet fald vil være iværksat både udlæg og retssagsbehandling på grundlag af betalingspåkravet.

Der er ikke med de foreslåede regler om betalingspåkrav, hvor der er angivet flere skyldnere, tilsiget en ændring af reglerne og principperne om såkaldt nødvendigt procesfællesskab, jf. bl.a. retsplejelovens § 255, stk. 2, dvs. tilfælde, hvor det efter retsforholdets beskaffenhed er nødvendigt, at flere personer optræder som sagsøger eller sagsøgt (f.eks. fordi en rettlighed tilkommer flere personer i forening). Hvis det ud fra de foreliggende oplysninger fremgår, at der er tale om et nødvendigt procesfællesskab mellem de personer, som er angivet i betalingspåkravet, må kravet således ligesom i dag som udgangspunkt behandles samlet for de pågældende skyldnere. Fogedretten kan f.eks. i en sådan situation som udgangspunkt ikke iværksætte udlæg for så vidt angår den ene skyldner (som ikke er fremkommet med indsigelser) og over-

sende sagen til retssagsbehandling for så vidt angår den anden skyldner (som er kommet med indsigelser).

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (§ 477 b, stk. 1, 1. pkt.)

Det foreslås præciseret, at reglerne i retsplejelovens kapitel 23 om sammenlægning af krav finder anvendelse på betalingspåkrav, således at et betalingspåkrav, hvori der er angivet flere skyldnere, kan indleveres til enhver fogedret, der er stedligt kompetent i forhold til én af skyldnerne, forudsat at der er værneting i Danmark for alle skyldnerne, jf. retsplejelovens § 250, stk. 1, nr. 1 og 2. Hvis fordringshaveren har anmodet om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, skal fogedretten dog tillige være stedligt kompetent efter retsplejelovens § 487, stk. 1, og stk. 2, 1. pkt. (jf. herved lovforslagets § 1, nr. 9, og bemærkningerne hertil), i forhold til alle skyldnerne, jf. retsplejelovens § 477 b, stk. 1, 2. pkt.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.1 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 477 b, stk. 1, 2. pkt.)

Betalingspåkrav kan også anvendes i forhold til skyldnere, der ikke har hjemting i Danmark, jf. herved retsplejelovens § 477 e, stk. 1, 2. pkt., om en længere indsigelsesfrist, når forkyndelse sker for en skyldner i udlandet, på Færøerne eller i Grønland.

Efter retsplejelovens § 477 b, stk. 1, 2. pkt., skal et betalingspåkrav i de tilfælde, hvor fordringshaveren har anmodet om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, indleveres til en fogedret, der er stedligt kompetent efter retsplejelovens § 487, stk. 1. Retsplejelovens § 487, stk. 1, anviser imidlertid ikke noget værneting i forhold til en skyldner, der ikke har hjemting i Danmark, medmindre skyldneren driver erhvervsmæssig virksomhed i Danmark eller der i Danmark findes pant for den fordring, for hvilken udlæg søges.

Det foreslås derfor i § 477 b, stk. 1, 2. pkt., at tilføje en henvisning til § 487, stk. 2, 1. pkt., så der også i tilfælde, hvor skyldneren hverken har hjemting eller driver erhvervsmæssig virksomhed i Danmark, bliver mulighed for, at fordringshaveren i betalingspåkravet anmoder om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser. Da § 487, stk. 2, 1. pkt., er subsidiær i forhold til § 487, stk. 1, har den foreslåede ændring ingen betydning for skyldnere, der har hjemting eller driver erhvervsmæssig virksomhed i Danmark.

Til nr. 10, 14 og 15 (§ 477 b, stk. 3, og § 477 d, stk. 1 og 3)

Det foreslås at erstatte reglen om, at et betalingspåkrav skal indeholde en vejledning til skyldneren om retsvirkningerne af betalingspåkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser, med en regel om, at fagedretten skal vedhæfte en sådan vejledning, når betalingspåkravet forkyndes for skyldneren. Den foreslåede regel indebærer, at vejledningen til skyldneren skal sammenhæftes med betalingspåkravsblanketten ved anvendelse af hæfteklamme eller lignende. Ved en eventuel digital forkyndelse efter retsplejelovens § 156 a (der endnu ikke er trådt i kraft) vil vejledningen til skyldneren skulle være indeholdt i samme elektroniske dokument som betalingspåkravsblanketten. Det foreslås, at vejledningen skal udarbejdes af Domstolsstyrelsen, så den ligesom i dag bliver ens over hele landet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 11 (§ 477 b, stk. 4, nr. 1, og § 477 d, stk. 1)

Det foreslås at udvide reglen om, at fordringshaveren kan anmode om, at betalingspåkravet ikke forkyndes for skyldneren, hvis udlæg er udelukket efter retsplejelovens § 490 (den såkaldte fredningsregel), til også at omfatte tilfælde, hvor udlæg er udelukket efter konkurslovens §§ 16, 16 a, 31, 171 eller 207 (anmeldt betalingsstandsning, konkurs, tvangsakkord eller gældssanering).

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12 og 13 (§ 477 c, stk. 1 og 3)

Det foreslås, at en fagedret, der ikke er stedligt kompetent til at behandle et betalingspåkrav, skal have mulighed for at henvise sagen til den stedligt kompetente fagedret. Henvielse kan ske, hvis det fremgår af det foreliggende, hvilken fagedret der er kompetent. Kan henvielse ikke ske, afvises sagen. Den foreslåede regel er udformet på samme måde som retsplejelovens § 489, stk. 2, og forudsættes anvendt på samme måde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 16 (§ 501, stk. 3, nr. 4)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af en ny forbrugeraftalelov, jf. lov nr. 451 af 9. juni 2004 om visse forbrugeraftaler.

Til nr. 17 (overskriften til fjerde bog, ottende afsnit)

Det foreslås at ændre overskriften til retsplejelovens fjerde bog, ottende afsnit, fra »Sagsomkostninger og rettergangs bøder i straffesager« til »Sagsomkostninger m.v. i straffesager« som en følge af, at reglerne om rettergangs bøder i §§ 1015-1016 foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 19.

Til nr. 18 (overskriften til kapitel 92)

Det foreslås at ændre overskriften til retsplejelovens kapitel 92 fra »Rettergangs bøder m.m.« til »Offentlig omtale m.v. af straffesager« som en følge af, at reglerne om rettergangs bøder i kapitel 92 foreslås ophævet, jf. lovforslagets § 1, nr. 19.

Til nr. 19 (§ 1015 og 1016)

Det foreslås at ophæve retsplejelovens § 1015 om rettergangs bøder og som konsekvens heraf også at ophæve retsplejelovens § 1016, der indeholder regler om appel af afgørelser efter § 1015.

Til § 2 (*retsafgiftsloven*)

Til nr. 1 og 2 (§ 15 a, stk. 4)

Retsafgiftslovens § 15 a, stk. 4, angår den yderligere afgift på 300 kr., som skal betales, hvis fordringshaveren i betalingspåkravet har anmodet både om tvangsfuldbyrdelse, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, og om indledning af retssag, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser. Det foreslås at præcisere bestemmelsens ordlyd, så det tydeligere fremgår, at der ikke skal ske tilbagebetaling af denne afgift, hvis der først iværksættes tvangsfuldbyrdelse (fordi skyldneren ikke rettidigt har fremsat indsigelser) og dernæst indledes retssagsbehandling (fordi sagen genoptages efter skyldnerens anmodning).

Med den foreslåede tilføjelse til § 15 a, stk. 4, 2. pkt. (*nr. 1*), præciseres det, at afgiften på 300 kr. ikke bortfalder i medfør af 2. pkt., når udlæg er udelukket af de grunde, der er nævnt i retsafgiftslovens § 16, stk. 6 (skyldnerens konkurs mv.), hvis der (efterfølgende) indledes retssagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 477 f, 1. pkt., dvs. hvis sagen genoptages i medfør af retsplejelovens § 477 e, stk. 4. I denne situation bortfalder således – i medfør af 3. pkt. – (kun) den del af afgiften på 300 kr., der overstiger 100 kr., dvs. der skal tilbagebetales 200 kr.

Med den foreslåede tilføjelse til § 15 a, stk. 4, 3. pkt. (*nr. 2*), præciseres det, at 3. pkt. om tilbagebetaling af 200 kr. af afgiften på 300 kr. ikke finder anvendelse, hvis der forinden har været iværksat tvangsfuldbyrdelse i medfør af retsplejelovens § 477 e, stk. 2, 2.

pkt., dvs. hvis den retssagsbehandling, der er nævnt i retsafgiftslovens § 15 a, stk. 4, 3. pkt., er indledt efter, at sagen er blevet genoptaget i medfør af retsplejelovens § 477 e, stk. 4. I denne situation skal der således ikke tilbagebetales nogen afgift. Retsafgiftslovens § 15 a, stk. 4, 3. pkt., finder dog anvendelse, hvis der under tvangsfuldbyrdsen forelå et tilfælde som nævnt i § 16, stk. 6 (skyldnerens konkurs mv.), og der skal i så fald tilbagebetales 200 kr. af afgiften.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§ 15 a, stk. 5)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af den foreslåede udvidelse af reglen i retsplejelovens § 477 b, stk. 4, nr. 1, om, at fordringshaveren i betalingspåkravet kan angive, at betalingspåkravssagen skal sluttes, hvis udlæg er udelukket på grund af fredningsreglen i retsplejelovens § 490, til også at omfatte tilfælde, hvor udlæg er udelukket på grund af anmeldt betalingsstandsning, konkurs, tvangsakkord eller gældssanering, jf. lovforslagets § 1, nr. 14. Der foreslås en tilsvarende udvidelse af reglen i retsafgiftslovens § 15 a, stk. 5, hvorefter afgiftspligten for betalingspåkravet bortfalder og hele afgiften tilbagebetales, hvis forkyndelse af betalingspåkravet for skyldneren undlades i overensstemmelse med fordringshaverens angivelse i betalingspåkravet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

*Til § 3
(konkursloven)*

Til nr. 1 (§ 141, stk. 3)

Efter konkurslovens § 141, stk. 3, kan et konkursbo kræve en retssag genoptaget, hvis skyldneren på fristdagen eller senere er dømt som udebleven. Anmod-

ning om genoptagelse skal fremsættes inden 4 uger efter, at boet blev bekendt med dommen.

Det foreslås at udvide denne regel til at omfatte betalingspåkrav, der på fristdagen eller senere har fået påtegning om, at skyldneren ikke har fremsat indsigelser, jf. retsplejelovens § 477 e, stk. 2, 1. pkt. Forslaget er begrundet i, at et betalingspåkrav, der har fået en sådan påtegning, har samme virkning som en dom, jf. retsplejelovens § 477 e, stk. 3.

Der foreslås samtidig redaktionelle ændringer af konkurslovens § 141, stk. 3, så sprogbrugen tilpasses den nugældende regel i retsplejelovens § 367 om genoptagelse af udeblivelsesdomme, og det gældende 2. pkt. videreføres ikke, da det efter en ændring af retsplejeloven i 1979, der trådte i kraft den 1. januar 1980, ikke længere har betydning.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2.5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

*Til § 4
(ikrafttræden)*

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2007, jf. *stk. 1*. De nye regler om betalingspåkrav i lovforslagets § 1, nr. 7-15 og § 2 finder anvendelse på betalingspåkrav, der indleveres til retten efter lovens ikrafttræden, jf. *stk. 2, 1. pkt.* Den foreslåede ændring af konkurslovens § 141, stk. 3 (lovforslagets § 3), finder dog anvendelse i sager, hvor konkursdekret er afsagt efter lovens ikrafttræden, jf. *stk. 2, 2. pkt.*

*Til § 5
(territorial gyldighed)*

Bestemmelsen angår lovens territoriale gyldighed og fastslår, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland, men at lovens § 3 (ændring af konkursloven) ved kongelig anordning kan sættes i kraft for Færøerne og Grønland med de afvigelser, som de særlige færøske eller grønlandske forhold tilsiger.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I retsplejeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1001 af 5. oktober 2006, som ændret ved lov nr. 1561 af 20. december 2006, § 11 i lov nr. 1563 af 20. december 2006 og lov nr. 1564 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

§ 32. Det er forbudt under retsmøder at optage eller transmittere billeder og lyd, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette. Offentliggørelse af billeder og lyd, der er optaget i strid hermed, er forbudt. Retten kan i øvrigt på ethvert tidspunkt under sagen forbyde offentlig gengivelse af billeder og lyd, der er optaget under et retsmøde. Rettens afgørelse træffes ved kendelse.

Stk. 2. Personer, der afgiver forklaring under retsmødet, skal gøres bekendt med, at der optages billeder og lyd.

Stk. 3. Billedoptagelse i rettens bygninger er forbudt, medmindre rettens præsident (på Bornholm dommeren) giver tilladelse dertil. Stk. 1, 2.-4. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4 Billedoptagelse uden for rettens bygninger af sigtede, tiltalte og vidner, der er på vej til eller fra retsmøde i en straffesag, er forbudt, medmindre den pågældende har samtykket i optagelsen. Stk. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

§ 32 b. Overtrædelse af § 29 d, § 29 e, 2. pkt., og § 32, stk. 1, 1. og 2. pkt., og stk. 3 og 4, eller af rettens forbud efter § 30, § 31 b, 1. pkt., § 32, stk. 1, 3. pkt., og § 32 a straffes med bøde.

1. I § 32, *stk. 1*, indsættes efter 1. pkt.:

»Det er endvidere forbudt under retsmøder at transmittere tekst, medmindre retten undtagelsesvis tillader dette.«

2. I § 32, *stk. 1, 4. pkt.*, som bliver 5. pkt., indsættes efter »afgørelse«: »efter 1. og 4. pkt.«.

3. I § 32 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Retten kan på ethvert tidspunkt forbyde, at apparater, der kan optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, medbringes eller anbringes i lokaler, hvor der afholdes retsmøder.«

Stk. 3-4 bliver herefter stk. 4-5.

4. I § 32 b, *stk. 1*, ændres »§ 32, stk. 1, 1. og 2. pkt.« til: »§ 32, stk. 1, 1.-3. pkt.« og »§ 32, stk. 1, 3. pkt.« til: »§ 32, stk. 1, 4. pkt., og stk. 3«.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Overtrædelse af et forbud efter § 31 straffes med bøde, hvis den pågældende var bekendt med forbuddet. Det samme gælder, hvis den pågældende vidste eller burde vide, at sagen verserede ved retten, eller at politiet efterforskede sagen, og den pågældende ikke havde forhørt sig hos politiet, anklagemyndigheden eller retten om, hvorvidt der var nedlagt navneforbud.

§ 151. Rettens formand våger over, at forhandlingen foregår med den tilbørlige orden og værdighed. Han er berettiget til i dette øjemed at afbryde og tilrettevise parter, vidner eller andre, når de tillader sig upassende udtalelser eller utilbørlige personlige angreb. Vedbliver en part hermed trods tilrettevisning, kan ordet fratages ham. Personer, der ved støjende eller anden utilbørlig adfærd forstyrrer forhandlingerne eller tilsidesætter den agtelse, som skyldes retten, kan udvises af retssalen, jf. endvidere §§ 32, stk. 1, og 32 a. Bliver i en borgerlig sag ordet frataget en part, eller bortfjernes han, kan forhandlingen fortsættes, hvis retten ikke finder en udsættelse nødvendig. Det samme gælder, når ordet fratages den sigtede i en straffesag. Bortfjernes han, forholdes efter reglerne i §§ 748, stk. 6, og 857. Er det den offentlige anklager eller sigtedes forsvarer, som bortfjernes, eller hvem ordet fratages, gås der frem, som om vedkommende var udeblevet.

Stk. 2. For fornærmelser mod retten eller nogen af de i retten mødende, uorden, hvorved forhandlingerne forstyrres, samt ulydighed mod formandens befalinger kan rettens formand (derunder også skifte- og fogedret) lade vedkommende fjerne fra retslokalet og kan endvidere ved en kendelse, der afsiges straks, pålægge straf af bøder.

Stk. 3. De straffe, som pålægges i henhold til denne paragraf, medfører ingen indskrænkning i adgangen til at drage den skyldige til ansvar efter straffelovens almindelige regler, hvor disse i øvrigt er anvendelige.

Stk. 4. Politiet er forpligtet til uvægerligt og øjeblikkeligt at yde retten bistand til udførelse af denne paragrafs forskrifter.

5. I § 151, stk. 1, 4. pkt., indsættes efter »§§ 32, stk. 1«: »og 3«.

6. I § 151, udgår i *stk. 2* »og kan endvidere ved en kendelse, der afsiges straks, pålægge straf af bøder«, og *stk. 3* ophæves.

Stk. 4 bliver herefter *stk. 3*.

Bilag til f. t. l. vedr. lov om retsafgifter og konkursloven m.v.

Gældende formulering

§ 477 a. Reglerne i dette kapitel kan anvendes ved inddrivelse af forfaldne pengekrav på højst 50.000 kr., når fordringshaveren ikke forventer, at skyldneren har indsigelser mod kravet eller vil gøre modkrav gældende. Renter og omkostninger medregnes ikke ved opgørelsen af kravets værdi.

§ 477 b. Inddrivelsen indledes ved indlevering af betalingspåkrav til fogedretten i en retskreds, hvor der er værneting efter kapitel 22. Såfremt fordringshaveren anmoder om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, jf. stk. 4, nr. 2, skal betalingspåkravet dog indleveres til fogedretten i en retskreds, hvor der endvidere er værneting efter § 487, stk. 1.

Stk. 2. Før betalingspåkravet indleveres til fogedretten, skal der til skyldneren være sendt en påkravsskrivelse, der opfylder betingelserne i § 10, stk. 2 og 3, i lov om inkassovirksomhed, og den frist, der er nævnt i § 10, stk. 3, i lov om inkassovirksomhed, skal være udløbet, jf. dog § 11 i lov om inkassovirksomhed.

Stk. 3. Betalingspåkravet skal indeholde

- 1) parternes navn og adresse, herunder angivelse af en postadresse i Danmark, hvortil meddelelser til fordringshaveren vedrørende sagen kan sendes, og hvor forkyndelse kan ske,
- 2) angivelse af den ret, ved hvilken inddrivelsen indledes,
- 3) fordringshaverens krav,
- 4) en kort fremstilling af de faktiske og retlige omstændigheder, hvorpå kravet støttes, og
- 5) en vejledning til skyldneren om retsvirkningerne af betalingspåkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser.

Lovforslaget

7. I § 477 a indsættes som *stk. 2*:

»*Stk. 2.* Er der angivet flere skyldnere i samme betalingspåkrav, anvendes reglerne i §§ 477 d-477 f for hver skyldner for sig.«

8. I § 477 b, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »22«: »og 23«.

9. I § 477 b, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »stk. 1«: », og stk. 2, 1. pkt.«.

10. § 477 b, *stk. 3, nr. 3-5*, ophæves, og i stedet indsættes:

- »3) fordringshaverens krav og
4) en kort fremstilling af de faktiske og retlige omstændigheder, hvorpå kravet støttes.«

Gældende formulering

Stk. 4. Betalingspåkravet skal endvidere indeholde oplysning om,

- 1) hvorvidt fordringshaveren ønsker betalingspåkravet forkyndt for skyldneren, såfremt udlæg er udelukket efter § 490,
- 2) hvorvidt fordringshaveren ønsker, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning fra fordringshaveren, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, og
- 3) hvorvidt fordringshaveren ønsker, at rets-sagsbehandling indledes på grundlag af betalingspåkravet uden indlevering af stævning, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser.

Stk. 5. Domstolsstyrelsen kan fastsætte nærmere regler om betalingspåkravets udformning, herunder om anvendelse af særlige blanketter og om indlevering af kopier af betalingspåkravet.

Stk. 6. Fogedretten vejleder om udfyldning af blanketter.

§ 477 c. Opfylder betalingspåkravet ikke kravene i §§ 477 a og 477 b, afvises sagen ved en beslutning, der meddeles fordringshaveren. Det samme gælder, hvis fordringshaverens krav er uklart eller ikke findes begrundet i sagsfremstillingen eller sagsfremstillingen må antages i væsentlige henseender at være urigtig. Efter fordringshaverens anmodning træffes afgørelsen om afvisning ved kendelse.

Stk. 2. Fogedretten kan indrømme fordringshaveren en frist til at afhjælpe mangler som nævnt i stk. 1.

Stk. 3. Fogedretten træffer afgørelse om betaling af sagsomkostninger og giver betalingspåkravet påtegning herom.

Lovforslaget

11. I § 477 b, stk. 4, nr. 1, og § 477 d, stk. 1, indsættes efter »§ 490«: »eller konkurslovens §§ 16, 16 a, 31, 171 eller 207«.

12. I § 477 c, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »fordringshaveren«: », jf. dog stk. 3«.

13. I § 477 c indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

”Stk. 3. Fremgår det af det foreliggende, hvilken fogedret der er kompetent, kan der i stedet for afvisning ske henvisning til denne fogedret.”

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

Gældende formulering

§ 477 d. Fogedretten lader betalingspåkravet forkynde for skyldneren på grundlag af de oplysninger, som betalingspåkravet indeholder, medmindre udlæg er udelukket efter § 490 og fordringshaveren har anmodet om, at forkyndelse i så fald undlades, jf. § 477 b, stk. 4, nr. 1.

Stk. 2. Fogedretten kan afvise sagen, hvis angivelsen af skyldnerens navn og adresse, jf. § 477 b, stk. 3, nr. 1, er unøjagtig, således at forkyndelse ikke kan foretages på grundlag af fordringshaverens oplysninger. § 477 c, stk. 1, 3. pkt., og stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

§ 501. Fremsættes der indsigelser mod grundlaget for fuldbyrdelsen, og findes det efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, jf. stk. 2-4, betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme fordringshaverens anmodning.

Stk. 2. Indsigelser mod rigtigheden af domme og kendelser samt betalingspåkrav med påtegning efter § 477 e, stk. 2, og indsigelser mod indenretlige forlig, som angår rettens virksomhed, jf. § 270, stk. 2, kan ikke gøres gældende under tvangsfuldbyrdelsen.

- 1) den, der har fremsat anmodning om tvangsfuldbyrdelse, er enig heri,
- 2) indsigelsen angår selve vekslens eller checkens indretning og indhold eller andre betingelser i veksels- eller checkloven for at kunne gøre henholdsvis veksels- eller checkretten gældende,
- 3) indsigelsen går ud på, at skyldneren ved underskrivelsen var umyndig eller på grund af sindssygdom, herunder svær demens, eller hæmmet psykisk udvikling, forbigående sindsforvirring eller en lignende tilstand manglede evnen til at handle fornuftmæssigt, at underskriften er falsk, at vekslens eller checkens indhold er forfalsket efter underskrivelsen, eller at vekslen eller checken er underskrevet på skyldnerens vegne uden fornøden fuldmagt, eller

Lovforslaget

14. I § 477 d, stk. 1, indsættes efter »lader betalingspåkravet«: »vedhæftet den i stk. 3 nævnte vejledning«.

11. I § 477 b, stk. 4, nr. 1, og § 477 d, stk. 1, indsættes efter »§ 490«: »eller konkurslovens §§ 16, 16 a, 31, 171 eller 207«.

15. I § 477 d indsættes som *stk. 3*:

»*Stk. 3.* Domstolsstyrelsen udarbejder en vejledning til skyldneren om retsvirkningerne af betalingspåkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser.«

Gældende formulering

- 4) indsigelsen fremsættes af en forbruger og angår en veksel, der er benyttet i forbindelse med en forbrugeraftale, jf. § 1, stk. 2-4, i lov om visse forbrugeraftaler, eller en check, der er benyttet til opnåelse af kredit i forbindelse med en forbrugeraftale.

Stk. 4. Fogedretten kan nægte en bevisførelse, som på grund af dens omfang eller beskaffenhed eller af andre særlige grunde bør ske under almindelig rettergang.

Stk. 5. Fogedrettens afgørelse træffes efter anmodning ved kendelse.

**Fjerde bog. Ottende afsnit.
Sagsomkostninger og rettergangsbøder i
straffesager**

Kapitel 92

Rettergangsbøder m.m.

§ 1015. Når en offentlig anklager, som får vederlag for den enkelte sag, eller en forsvarer eller rettergangsfuldmægtig for en privat sagsøger gør sig skyldig i skødesløs eller forsømmelig adfærd i sagen, kan han ved dommen eller efter omstændighederne ved kendelse pålægges en bøde.

Stk. 2. For andre pligtovertrædelser under sagen kan de nævnte personer på lignende måde straffes, når sagen findes klar og højere straf end bøder ikke findes at være forskyldt.

§ 1016. Mod rettens bestemmelser om strafs pålæg ifølge foranstående paragraf kan kæremål rejses; påankes dommen, kan kæremål behandles i forbindelse med ankesagen efter rettens bestemmelse; også uden sådant kæremål kan den overordnede ret under ankesagen prøve ansvarsspørgsmålet, for så vidt dette kan ske på grundlag af de oplysninger, der er forelagt retten i anledning af anken.

Lovforslaget

16. I § 501, stk. 3, nr. 4, ændres »§ 1, stk. 2-4,« til: »§ 3«.

17. *Overskriften til fjerde bog, ottende afsnit, affattes således:*

»Ottende afsnit. Sagsomkostninger m.v. i straffesager«.

18. *Overskriften til kapitel 92 affattes således:*

»Kapitel 92

Offentlig omtale m.v. af straffesager«.

19. §§ 1015 og 1016 ophæves.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 2

I lov om retsafgifter, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 8. september 2006, som ændret ved § 7 i lov nr. 539 af 8. juni 2006 og § 12 i lov nr. 1563 af 20. december 2006, foretages følgende ændringer:

§ 15 a. For betalingspåkrav betales 400 kr. med tillæg af de i stk. 2-4 nævnte beløb.

Stk. 2. Anmoder fordringshaveren om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, men ikke om, at retssagsbehandling indledes på grundlag af betalingspåkravet uden indlevering af stævning, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser, betales yderligere 300 kr. Afgiftspligten efter 1. pkt. bortfalder, hvis sagen afsluttes uden iværksættelse af tvangsfuldbyrdelse i medfør af retsplejelovens § 477 e, stk. 2, 2. pkt. Afgiftspligten efter 1. pkt. bortfalder endvidere i de tilfælde, der er nævnt i § 16, stk. 6.

Stk. 3. Anmoder fordringshaveren om, at retssagsbehandling indledes på grundlag af betalingspåkravet uden indlevering af stævning, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser, men ikke om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, betales yderligere 100 kr. Afgiftspligten efter 1. pkt. bortfalder, hvis sagen afsluttes uden indledning af retssagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 477 f, 1. pkt.

Stk. 4. Anmoder fordringshaveren både om, at udlæg iværksættes uden fornyet anmodning, såfremt skyldneren ikke fremsætter indsigelser, og om, at retssagsbehandling indledes på grundlag af betalingspåkravet uden indlevering af stævning, såfremt skyldneren fremsætter indsigelser, betales yderligere 300 kr. Iværksættes tvangsfuldbyrdelse i medfør af retsplejelovens § 477 e, stk. 2, 2. pkt., bortfalder afgiftspligten efter 1. pkt. i de tilfælde, der er nævnt i § 16, stk. 6. Indledes retssagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 477 f, 1. pkt., bortfalder den del af afgiften efter 1. pkt., der overstiger 100 kr. Afgiftspligten efter 1. pkt. bortfalder helt, hvis sagen afsluttes uden iværksættelse af tvangsfuldbyrdelse i medfør af retsplejelovens § 477 e, stk. 2, 2. pkt., eller indledning af retssagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 477 f, 1. pkt.

1. I § 15 a, stk. 4, 2. pkt., indsættes efter »§ 16, stk. 6«: », medmindre der indledes retssagsbehandling i medfør af retsplejelovens § 477 f, 1. pkt.«.

2. I § 15 a, stk. 4, 3. pkt., indsættes efter »100 kr.«: », medmindre der har været iværksat tvangsfuldbyrdelse i medfør af retsplejelovens § 477 e, stk. 2, 2. pkt., uden at der har været tale om et tilfælde som nævnt i § 16, stk. 6.«.

Gældende formulering

Stk. 5. Afgiftspligten efter stk. 1-4 bortfalder, hvis forkyndelse af betalingspåkravet undlades, fordi udlæg er udelukket efter retsplejelovens § 490 og fordringshaveren har anmodet om, at forkyndelse undlades, jf. retsplejelovens § 477 d, stk. 1.

Lovforslaget

3. I § 15 a, stk. 5, indsættes efter »§ 490«: »eller konkurslovens §§ 16, 16 a, 31, 171 eller 207«.

§ 3

I konkursloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 118 af 4. februar 1997, som senest ændret ved § 3 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændring:

§ 141. Er retssag anlagt mod skyldneren inden konkursdekretets afsigelse, indtræder boet i skyldnerens sted, medmindre sagen ikke vedrører boet, eller sagsøgeren tilkendegiver, at han ønsker dom over skyldneren alene eller sammen med boet.

Stk. 2. Ønsker sagsøgeren dom alene eller tillige over boet, drager han omsorg for, at dette underrettes om sagen.

Stk. 3. Er skyldneren på fristdagen eller senere blevet dømt som udeblevet, kan boet fordre sagen genoptaget inden 4 uger efter, at boet blev bekendt med dommen. Har modparten ikke rejst indsigelse mod genoptagelse inden en af retten fastsat frist, kan optagelse ske ved rettens kendelse uden afholdelse af retsmøde.

Stk. 4. Retten kan efter begæring af en part henvise en sag, hvori boet er indtrådt i skyldnerens sted eller sammen med denne til behandling ved den skifteret, der behandler boet.

1. § 141, stk. 3, affattes således:

»*Stk. 3.* Er skyldneren på fristdagen eller senere blevet dømt som udebleven, kan boet kræve sagen genoptaget, når boet skriftligt indgiver anmodning herom til retten inden 4 uger efter, at boet blev bekendt med dommen. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse, når et betalingspåkrav på fristdagen eller senere har fået påtegning efter retsplejelovens § 477 e, stk. 2, 1. pkt.«

Til lovforslag nr. L 150. Skriftlig fremsættelse (7. februar 2007)

Justitsministeren (Lene Espersen):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om retsafgifter og konkursloven (Visse ændringer af regler om forenklet inkassoprocess, forbud mod mobiltelefoner m.v. i retslokaler og ophævelse af regler om rettergangsboeder).
(Lovforslag nr. L 150).

Lovforslaget indeholder for det første nogle justeringer af reglerne om en forenklet inkassoprocess (betalingspåkrav) i lyset af de erfaringer, der er opnået i praksis, siden reglerne herom trådte i kraft den 1. januar 2005.

Formålet med den forenkledede inkassoprocess er at lette inddrivelsen af ubestridte pengekrav på højst 50.000 kr. Efter den forenkledede inkassoprocess indleverer fordringshaveren til fogedretten et såkaldt betalingspåkrav, som herefter forkyndes for skyldneren. Hvis skyldneren ikke gør indsigelse mod kravet, er der mulighed for, at sagen kan fortsætte med tvangsfuldbyrdelse (foretagelse af udlæg) uden fornyet anmodning fra fordringshaveren. Hvis skyldneren gør indsigelse inden 14 dage, kan sagen ikke fortsætte som inkassosag og må afgøres under en almindelig civil retssag. Der er tilsvarende mulighed for, at sagen i så fald kan fortsætte med retssagsbehandling uden fornyet anmodning fra fordringshaveren.

Siden reglerne om en forenklet inkassoprocess trådte i kraft, har Domstolsstyrelsen løbende fået tilbagemeldinger fra fogedretterne og brugerne om, hvordan ordningen fungerer i praksis. På baggrund af oplysninger fra Domstolsstyrelsen foreslås det at justere reglerne om forenklet inkassoprocess navnlig på følgende punkter:

Der foreslås en udtrykkelig lovregulering af håndteringen af betalingspåkrav med flere skyldnere i den forenkledede inkassoprocess. Det

foreslås, at betalingspåkravet i sin helhed – dvs. i forhold til alle skyldnerne og uanset, om påkravet angår en eller flere fordringer – skal opfylde lovens betingelser med hensyn til beløbsgrænse, værneting mv. Det foreslås endvidere, at fogedretten efter den indledende kontrol af betalingspåkravet som udgangspunkt skal behandle et betalingspåkrav med flere skyldnere særskilt for hver af skyldnerne, sådan at reglerne om forkyndelse af betalingspåkravet, indsigelser og genoptagelse mv. anvendes for hver skyldner for sig. Det vil således f.eks. kunne forekomme, at udlæg iværksættes i forhold til én eller flere skyldnere (som ikke er kommet med indsigelser) samtidig med, at retssagsbehandling iværksættes i forhold til én eller flere andre skyldnere (som er kommet med indsigelser).

Det foreslås, at fogedretten – i modsætning til, hvad der gælder i dag – får mulighed for at henvise sagen til den stedligt kompetente fogedret, hvis et betalingspåkrav er indleveret til en fogedret, som ikke har stedlig kompetence til at behandle sagen.

Det foreslås, at vejledningen til skyldneren om retsvirkningen af betalingspåkravet og om, hvad skyldneren bør foretage sig til varetagelse af sine interesser, ikke længere skal medtages i betalingspåkravet af fordringshaveren, men i stedet skal vedhæftes betalingspåkravet af fogedretten, før påkravet forkyndes for skyldneren. Fogedretten behøver således ikke længere at bruge ressourcer på at kontrollere, at vejledningens tekst stemmer overens med den blanket, som er udarbejdet af Domstolsstyrelsen. Samtidig sikres det fortsat, at skyldneren får den fornødne vejledning, hvilket er et centralt element i den samlede betalingspåkravsordning.

Det foreslås endvidere at præcisere reglerne om betaling af retsafgift i tilfælde, hvor betalingspåkravssagen genoptages efter, at betalingspåkravet har fået påtegning om, at skyldne-

ren ikke er fremkommet med indsigelser. Det foreslås desuden, at bestemmelsen om, at fordringshaveren kan vælge, at betalingspåkravet ikke skal forkyndes for skyldneren, hvis udlæg er udelukket efter retsplejelovens § 490 (den såkaldte fredningsregel), også kommer til at omfatte tilfælde, hvor udlæg er udelukket som følge af anmeldt betalingsstandsning, konkurs, tvangsakkord eller gældssanering, hvor fordringshaveren kan have samme interesse i ikke at gå videre med betalingspåkravssagen direkte over for skyldneren.

Lovforslaget går for det andet ud på at indføre en regel i retsplejeloven, som udtrykkeligt giver retten mulighed for at forbyde, at der medbringes mobiltelefoner mv. i lokaler, hvor der afholdes retsmøder, og at udvide det gældende forbud mod at transmittere billeder og lyd fra retsmøder til også at omfatte transmission af tekst (f.eks. sms-beskeder). Denne del af lovforslaget bygger på anbefalingerne i rapporten ”Ulovlig mobiltelefoni mv. i retssale”, som er afgivet af en arbejdsgruppe nedsat af Domstolsstyrelsen.

De foreslåede regler vil give retten bedre muligheder for at sikre, at mobiltelefoner og andet teknisk udstyr, som kan optage og transmittere billeder, lyd og tekst, ikke anvendes i strid med retsplejelovens regler om afholdelse af retsmøder, f.eks. at en mobiltelefon anvendes til at transmittere vidneforklaringer til personer, som befinder sig uden for retslokalet. Arbejdsgruppen har bl.a. peget på, at man ved retterne oplever det som et problem, at brug af mobiltelefoner mv. under retsmøder kan foregå i det skjulte, idet det ofte vil bero på tilfældigheder, om retten eller f.eks. anklageren bliver opmærksom på forholdet.

Med lovforslaget får retten udtrykkelig hjemmel til i forbindelse med en konkret sag at forbyde, at mobiltelefoner, pc'er mv., som kan bruges til at optage eller transmittere billeder, lyd eller tekst, medbringes under retsmødet. Reglen kan f.eks. anvendes i straffesager vedrørende rockerrelateret kriminalitet, narkokriminalitet og bankriminalitet, hvor retten finder, at der er risiko for, at mobiltelefoner mv. anvendes til ulovlige formål mv. Det er forudsat, at et sådant forbud i almindelighed ikke vil omfatte rettens ansatte, advokater, forsvarere, repræsentanter for anklagemyndigheden og politifolk, der er til stede i retten. Retten kan endvidere bestemme, at forbudet f.eks. ikke omfatter journalister, der således

i givet fald vil kunne medbringe mobiltelefoner, pc'er mv. under retsmødet med henblik på at varetage deres redaktionelle funktioner.

Det foreslås desuden, at det gældende forbud mod at transmittere billeder og lyd under retsmøder udvides til også at omfatte et forbud mod at transmittere tekst fra retsmøder (f.eks. sms-beskeder fra en mobiltelefon). Formålet hermed er navnlig at undgå, at mobiltelefoner mv. anvendes til – i strid med princippet om, at vidner som udgangspunkt ikke på forhånd må høre andre vidneforklaringer mv. – at sende tekstbeskeder fra retsmødet om indholdet af vidneforklaringer til vidner, som endnu ikke har afgivet forklaring. Det forudsættes, at retten som hovedregel vil give tilladelse til, at advokater, forsvarere og repræsentanter for anklagemyndigheden kan sende tekstbeskeder, f.eks. e-mails og sms-beskeder, hvis der fremsættes en begrundet anmodning herom (og det i øvrigt er foreneligt med varetagelsen af den pågældendes funktioner under sagen/retsmødet). Retten kan eksempelvis også give journalister tilladelse til at transmittere tekstbeskeder fra retsmøder, f.eks. i forbindelse med en domsafsigelse, hvor journalister ønsker med det samme at kunne orientere om dommens indhold.

Det foreslås for det tredje at ophæve de tilbageværende regler i retsplejeloven om rettergangsbøder (om henholdsvis fornærmelser mod retten mv. og skødesløs eller forsømmelig adfærd hos forsvarere mv.), som i praksis anvendes i meget begrænset omfang. Forslaget skal bl.a. ses på baggrund af en afgørelse fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvor domstolen fandt, at en cyprisk ret, som i forbindelse med en straffesag havde idømt den tiltaltes forsvarsadvokat en straf for at have udvist foragt for retten, ikke opfyldte kravet om upartiskhed efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventionens artikel 6. Forslaget skal også ses i sammenhæng med, at reglerne om rettergangsbøder for urimelige sagsanlæg mv. i civile sager blev ophævet i 2005.

Lovforslaget berører ikke de gældende regler om rettens adgang til at fjerne personer, som ikke følger rettens henstillinger, eller som forstyrrer retsmødet eller lignende. Endvidere kan støjende adfærd mv. i retslokaler, som er egnet til at forstyrre den offentlige orden, straffes efter bekendtgørelsen om politiets sikring af den offentlige orden mv. Desuden kan undladelse af

F. t. l. vedr. lov om retsafgifter og konkursloven m.v.

uberettiget at forlade rettens lokale efter at være opfordret til det straffes efter straffelovens § 264, og efter omstændighederne kan fornærmelser mv. mod retten straffes efter straffelovens § 121.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og de ledsagende bemærkninger, skal jeg hermed anbefale lovforslaget til det Høje Tings velvillige behandling.